Annus II. - Vol. II Die 15 Aprilis 1910. Num. 6.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

SUMMARIUM

I. *Acta Pii PP. X:* Motu proprio, pag. 225; Litterae apostolicae, pag. 226; Epistola, pag. 228. — II. *S. C. Consistorialis:* De competentia concedendi facultatem celebrandi tres missas Nativitatis Domini in sacellis publicis et ecclesiis, pag. 229; de competentia concedendi facultatem acquirendi bona Ordinibus aut Congregationibus religiosis usurpata, pag. 229; circa societatem Missionariorum Africae, pag. 230; Nominationes Episcoporum, pag. 230. — III. *S. C. de Religiosis:* Declarationes circa decretum « Ecclesia Christi » de quibusdam postulantibus in religiosas familias non admittendis, pag. 231; declaratio et extensio decreti « Quum minoris », pag. 232. — IV. *S. C. de Prop. Fide:* Nominationes Episcoporum, pag. 233. — V. *S. C. Rituum:* Sanctuario Gethsemani in Terra Sancta conceditur missa votiva de Assumptione B. M. V., pag. 234; dubia circa quasdam consuetudines in ecclesia cathedrali Asturicensi vigentes, pag. 235; de quibusdam in Ord. Praedicatorum consuetudinibus, pag. 236. — VI. *S. R. Rota:* Unionis et administrationis, pag. 237. — VII. *Secretaria Status:* Dichiarazione sulle modalità dei concorsi nella provvista degli uffici della Curia Romana, pag. 248; Epistolae, pag. 249.

Diarium Romanae Curiae: Congregazione ordinaria, nomine, onorificenze, necrologio, pag. 251.

Appendix: Constitutio « *Romanos Pontifices* », pag. 254; litterae apostolicae « *Trans Oceanum* », pag. 272.

ROMAE

TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

MDCCCCX.

Directio: Palazzo della Cancelleria. — Roma.

Administratio: Tipografia Poliglotta Vaticana. — Roma.

Pretium annuae subnotationis.

Pro Italia, L. 12. — Extra Italiam, L. 15.

Unius fasciculi, L. 1.

« *Bis* fere *in mense* (Commentarium) *prodibit, ac quotiescumque vel necessitas vel utilitas id postulare videbitur* ». (Ex *Commentarii Officialis* ratione, die 29 Octobris 1908 edita).

INDEX HUIUS FASCICULI

ACTA PII PP. X

Motu proprio.

pag.

Cum per Apostolicas. - De concessionibus indulgentiarum a Suprema S. Congregatione S. Officii recognoscendis. - *7 aprilis 1910* 225

Litterae Apostolicae.

Quae ad fidei. - Conceditur indulgentia partialis perpetua pro Insularum Philippinarum fidelibus recitantibus orationem in honorem B. M. V. Immaculatae. - *4 martii 1910*. 226

Epistola.

Novimus. - Ad R. P. D. Ioachimum Cantagalli, Faventinorum Episcopum, quintum et vicesimum annum ab adepta Faventina Sede peragentem, gratulationis ergo. - *15 martii 1910.* 228

S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS.

I. De competentia concedendi facultatem celebrandi tres missas Nativitatis Domini in sacellis publicis et ecclesiis. - *14 martii 1910*. 229

II. De competentia concedendi facultatem acquirendi bona Ordinibus aut Congregationibus religiosis usurpata.- *14 martii 1910* . . . . »

III. *Romana.* - Circa Societatem Missionariorum Africae. - *15 martii 1910* 230

IV. Nominationes Episcoporum . . . . . »

S. CONGREGATIO DE RELIGIOSIS.

I. Declarationes circa decretum « *Ecclesia Christi* », editum die 7 septembris 1909 « de quibusdam postulantibus in religiosas familias non admittendis ». - *5 aprilis 1910* 231

II. Declaratio et extensio decreti « *Quum minoris* » die 15 iunii 1909 editi. - *5 aprilis 1910* 232

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE.

Nominationes Episcoporum 233

S. CONGREGATIO RITUUM.

I. *Ordinis Fratrum Minorum* seu *Custodiae Terrae Sanctae.* - Sanctuario Gethsemani in Terra Sancta conceditur missa votiva de Assumptione B. M. V. - *9 martii 1910* 234

II. *Asturicen.* - Dubia circa quasdam consuetudines in ecclesia cathedrali Asturicensi vigentes. - *16 martii 1910*. 235

III. *Meliten.* - De quibusdam in Ordine Praedicatorum consuetudinibus. - *9 aprilis 1910* 236

Annus II. - Vol. II. Die 15 Aprilis 1910. Num. 6.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA PII PP. X

MOTU PROPRIO

DE CONCESSIONIBUS INDULGENTIARUM
A SUPREMA S. CONGREGATIONE S. OFFICII RECOGNOSCENDIS.

Cum per Apostolicas Nostras Litteras *de Romana Curia* quae incipiunt « *Sapienti Consilio* », III Kal. Jul. an. MDCCCCVIII datas, *universam rem de indulgentiis*, ideoque et curam circa rectam et prudentem earum moderationem et onus invigilandi super earumdem publicatione et impressione, *uni* Supremae Sacrae Congregationi Sancti Officii devolutam voluerimus; ad praecavendas dubitationes quascumque quae ex concessionibus hac in materia aliter quam per praefatam Sacram Congregationem forte obtentis facile oriri possent, utque omnibus plane constet de earumdem authenticitate et efficacia, Suprema Nostra Auctoritate, motu proprio atque ex certa scientia, declaramus ac decernimus:

1.° Indulgentias quascumque, sive generales sive particulares, quae non respiciant ipsas personas petentium tantum, a supradicta Suprema Sacra Congregatione Sancti Officii esse recognoscendas;

2.° Idem dicendum de facultatibus concessis quibusvis sacerdotibus cuiuscumque gradus et dignitatis benedicendi pia obiecta eisque adnectendi indulgentias et privilegia pro quocumque vel quibuscumque christifidelibus;

3.° Concessiones indulgentiarum et facultatum, de quibus supra, vim habere tantum postquam Sacra Congregatio Sancti Officii illas authentice recognoverit;

4.° Quoad praeteritas, demum, concessiones, eas efficaciam tantum habituras, si intra sex menses ab huius Nostri Decreti publicatione eidem Sacrae Congregationi exhibitae ab eaque recognitae fuerint;

5.° Idcirco impetrantes posthac huiusmodi concessiones teneri, sub poena nullitatis gratiae obtentae, exemplar earumdem dictae Supremae Sacrae Sancti Officii Congregationi exhibere, ut rite recognosci ac ratae haberi possint.

Haec edicimus, declaramus, sancimus, contrariis quibuscumque, etiam speciali et individua mentione ac derogatione dignis, non obstantibus.

Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Datum Romae, apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die VII Aprilis MCMX, Pontificatus Nostri anno septimo.

PIUS PP. X.

LITTERAE APOSTOLICAE

CONCEDITUR INDULGENTIA PARTIALIS PERPETUA PRO INSULARUM PHILIPPINARUM FIDELIBUS RECITANTIBUS ORATIONEM IN HONOREM B. M. VIRGINIS IMMACULATAE.

PIUS PP. X.

Ad perpetuam rei memoriam. — Quae ad fidei pietatique praesertim in longinquis regionibus satius consulendum pertinent, quaeque Nobis sacri Antistites proponunt, utpote qui dominici sui cuique commissi gregis necessitates exploratas habeant, eisque summa ope prospiciant, Nos, pro altissimo officio Nostro libenti quidem animo concedimus atque impertimus. Cum vero Venerabiles Fratres Apostolicus Delegatus in Insulis Philippinis extraordinarius, Archiepiscopus de Manila et Episcopi Insularum Philippinarum, in prima Synodo provinciali Manilana congregati, enixe a Nobis petierint, ut indulgentiam septem annorum largiri dignaremur fidelibus universis earumdem Insularum Philippinarum vel in his commorantibus, qui infrascriptam orationem in honorem SS. Trinitatis, divini Iesu Cordis, Deiparae Virginis Immaculatae et S. Ioseph devote recitaverint, Nos vi precationum maxime freti, piis loculentisque huiusmodi votis, quantum in Domino possumus, censuimus obsecundandum.

Quare omnibus ac singulis utriusque sexus Christifidelibus Insularum Philippinarum, vel in Insulis Philippinis commorantibus, si corde saltem contrito, quae sequuntur preces, quocumque idiomate ad verbum pronunciaverint, septem annos de numero poenalium in forma Ecclesiae consueta relaxamus. Quas poenitentiarum relaxationes etiam animabus Christifidelium, quae Deo in caritate coniunctae ab hac luce migraverint, per modum suffragii applicari posse indulgemus. Preces hae sunt:

« Gratiarum actio et petitio pro fidelibus et populis Insularum Phi-
« lippinarum. Gloria Patri, gloria Filio, gloria Spiritui Sancto in saecula sae-
« culorum. Amen. Te Deum Patrem ingenitum, te Filium unigenitum, te
« Spiritum Sanctum Paraclitum, sanctam et individuam Trinitatem, toto
« corde confitemur, laudamus atque benedicimus: Tibi gloria in saecula:
« Tibi gratias in aeternum: confirma hoc Deus quod operatus est in No-
« bis; salva nos et populos nostros. Sit laus divino Cordi, per quod No-
« bis porta salus. Ipsi gloria et honor in saecula. Cor Iesu sacratissimum,
« o Cor, voluptas caelitum, Cor fida spes mortalium, Tui sumus, Tui esse
« volumus, salva nos et populos nostros: reconde nos in dulcissimo habi-
« taculo caritatis tuae. Suavis enim es, Domine, et in aeternum miseri-
« cordia tua. Parce igitur, o Cor Iesu suavissimum, parce civitati nostrae,
« quae in fide Ecclesiae tuae enutrita, verae fidei thesaurum, Te auctore,
« mirabiliter servavit, et contra omnis generis insidias custodivit. Suscipe
« ergo, o Cor Iesu sacratissimum, gratiarum actiones Cleri et populi Insu-
« larum Philippinarum, quae in abundantia beneficiorum tuorum salvae
« factae sunt. O Beatissima Virgo Maria, ab originali labe praeservata,
« peramantissima Insularum Philippinarum Patrona potentissima, sit Tibi
« etiam laus perennis, veneratio sempiterna et gratiarum actio in Christo
« Iesu. O Immaculata Mater nostra, o benignissima Mater nostra, o dul-
« cissima et augustissima Regina nostra, misericordias tuas grato animo
« decantamus, sub tuum praesidium confugimus. O Domina, quae rapis
« corda hominum dulcore, Tu rapuisti cor nostrum, Tu rapuisti corda
« populorum nostrorum, Tu primitias fidei nostrae, benignissimo patro-
« cinio tuo in tot pietatis tuae monumentis per universas regiones nostras
« obfirmasti, amplificasti et confirmasti. O Domina, o Mater nostra, quae
« serpentis caput virgineo pede contrivisti, libera populos nostros a vene-
« natis impiorum et haereticorum iaculis. Tu quae Nutrix fuisti atque
« Educatrix populorum nostrorum in fide dilectissimi Filii tui, Tutrix
« etiam, Vindex et Propugnaculum esto. Tui sumus, Tui esse volumus,
« monstra te esse Matrem et Patronam nostram, custodi nos, salva nos
« potentissimis precibus tuis. Ioseph sanctissime, Deiparae Sponse castis-

« sime, qui Insulis Philippinis Protector semper extitisti dilectissimus, « Tibi laus et veneratio in Christo Iesu. Virginum Custos, quem laeta cele- « brant agmina coelitum, quem cuncti resonant Christiadum chori, inter- « cede pro nobis, suscipe corda nostra, dulcissimo Cordi Sponsae tuae « Immaculatae perpetua donatione dicanda, donanda, tradenda. Amen ».

In contrarium non obstantibus quibuscumque. Praesentibus perpetuo valituris. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud S. Petrum, die IV Martii MCMX, Pontificatus Nostri anno septimo.

R. CARD. MERRY DEL VAL,
a Secretis Status.

L. ✠ S.

EPISTOLA

AD R. P. D. IOACHIMUM CANTAGALLI, FAVENTINORUM EPISCOPUM, QUINTUM ET VICESIMUM ANNUM AB ADEPTA FAVENTINA SEDE PERAGENTEM, GRATULATIONIS ERGO.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem. — Novimus te Sacerdotem pium iisdemque perpolitum litteris quae te a pueritia maxime delectarunt, et iure optimo probavimus; novimus Episcopum dominici gregis amantissimum et hunc prudentia regiminis et auctoritate virtutum naviter diligenterque pascentem, teque dileximus et tulimus in oculis; novimus autem nuper te, exacto sexagesimo Sacerdotii natali, aetate gravem, graviorem meritis, peragentem annum quintum et vicesimum ab adepta Faventina Sede, perfunctum iam laudabiliter Calliensi et Pergulano Pontificatu, et magnopere laetamur atque ex animo gratulantes fausta quaeque ab Omnipotente Deo, bonorum omnium largitore, tibi enixe adprecamur. Ne quid vero desit Nostrae in te pietati, officiis hisce Apostolicam libenter addimus Benedictionem, qua cum tibi, Venerabilis Frater, tum universae tuae ditionis Clero populoque coelestium gratiarum opes suppliciter contendimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XV Martii MCMX, Pontificatus Nostri anno septimo.

PIUS PP. X.

S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS

I.

DE COMPETENTIA CONCEDENDI FACULTATEM CELEBRANDI TRES MISSAS NATIVITATIS DOMINI IN SACELLIS PUBLICIS ET ECCLESIIS.

Proposito dubio « utrum post Constit. *Sapienti Consilio* spectet ad S. Congr. de disciplina Sacramentorum concedere facultatem legendi tres Missas Nativitatis Domini, noctu, in sacellis publicis et Ecclesiis, quae ad hoc privilegio apostolico indigent, cum distributione SSmae Eucharistiae; an potius hoc tribuendum sit Sacrorum Rituum Congregationi » Emi Patres sacrae Congregationi Consistoriali praepositi, re mature considerata, respondendum censuerunt: « Affirmative ad primam partem, negative ad secundam ».

In audientia autem infrascripto Card. Secretario die 11 martii 1910 concessa, SSmus D. N. resolutionem ratam habuit et confirmavit.

Die 14 Martii 1910.

C. Card. De Lai, *Secret.*

L. ✠ S.

Scipio Tecchi, *Adsessor.*

II.

DE COMPETENTIA CONCEDENDI FACULTATEM ACQUIRENDI BONA ORDINIBUS AUT CONGREGATIONIBUS RELIGIOSIS USURPATA.

Sacra Congregatio Concilii, cum ipsi oblatae essent preces a Vicario Capitulari cuiusdam dioecesis circa emptionem aedificii Ordinis Regularis, cui a gubernio civili iamdudum ablatum fuerat, huic Sacrae Congregationi Consistoriali proposuit dubium « utrum, post Constitutionem *Sapienti Consilio,* spectet ad S. C. Concilii, vel potius ad S. C. de disciplina Religiosorum, facultas permittendi christifidelibus, ut bona acquirant Ordinibus aut Congregationibus religiosis usurpata ».

Re autem mature perpensa et praehabito consultorum voto, Emi Patres respondendum censuerunt: « spectare ad Sacram Congregationem « Concilii ».

In audientia autem die 11 martii 1910 infrascripto Cardinalis Secretario concessa, SSmus D. N. resolutionem probavit.

Die 14 Martii 1910.

C. Card. De Lai, *Secret.*

L. ✠ S.

Scipio Tecchi, *Adsessor.*

III.

ROMANA

CIRCA SOCIETATEM MISSIONARIORUM AFRICAE.

Quaesitum nuper est a Superiore Societatis Missionariorum Africae, vulgo « Pères Blancs » nuncupatorum, utrum haec Societas etiam post Constit. *Sapienti Consilio* subiecta maneat S. Congregationi de Propaganda Fide.

Et S. Congr. Consistorialis, re mature perpensa, respondendum censuit: *Affirmative,* iuxta resolutionem huius S. Congreg. in *Romana,* diei 9 Decembris 1909, relate ad quasdam alias Missionariorum societates.

Die 15 Martii 1910.

Carolus Perosi, *Substitutus.*

IV.

NOMINATIONES EPISCOPORUM:

Decreto S. Congr. Consistorialis nominati sunt:

21 martii 1910. — R. P. Iosephus Gregorius Castro, Ordinis Fratrum Minorum, Praeses residentiae Ayacuquensis ad Ecclesiam cathedralem Cuschensem (Cuzsco) in Peruviana republica.

21 martii 1910. — R. D. Franciscus de Paula Grozo, parochus S. Catharinae in civitate Cajamarca, ad Ecclesiam cathedralem de Cajamarca in Peruviana republica.

21 martii 1910. — R. D. Carolus Garcia Irigoyen, canonicus metropolitanae ecclesiae Limanae, ad cathedralem Ecclesiam de Truxillo (Trujillo) in republica Peruviana.

28 martii 1910. — R. P. Tiburtius Hajdu, O. S. B., confirmatus est Archiabbas S. Martini in sacro monte Pannoniae (S. Martino di Monte Pannonia).

1 aprilis 1910. — Rm̄us D. Petrus La Fontaine, episcopus Cassanensis (Cassano all' Ionio), ad Ecclesiam titularem episcopalem Charystiensem (Caristo).

S. CONGREGATIO DE RELIGIOSIS

I.

EX AUDIENTIA SS̄MI

diei 5 Aprilis 1910.

DECLARATIONES CIRCA DECRETUM " ECCLESIA CHRISTI ", EDITUM DIE 7 SEPTEMBRIS 1909 " DE QUIBUSDAM POSTULANTIBUS IN RELIGIOSAS FAMILIAS NON ADMITTENDIS ".

Circa Decretum *Ecclesia Christi* d. d. 7 Septembris 1909 *De quibusdam Postulantibus in Religiosas Familias non admittendis*, ab hac Sacra Congregatione Negotiis Religiosorum Sodalium praeposita, sequentium dubiorum solutio expetita fuit:

I. An postulantes ad Novitiatum admissi ante publicationem decreti et in ipso comprehensi, valide ad professionem admitti queant, absque venia Apostolicae Sedis.

II. An ii, qui in aliqua Familia Religiosa primam tantum professionem emiserant ante publicationem decreti, valide admitti possint ad alteram professionem, scilicet solemnem in Ordinibus Regularibus, et perpetuam in ceteris Institutis, si in decreto comprehensi fuerint.

III. An valide et licite ad Novitiatum admitti possint postulantes, qui a Seminariis vel a Collegiis sive ecclesiasticis sive religiosis, vel a Novitiatu dimissi quidem non fuerunt *formaliter*, sed *aequivalenter*, id est, quos Superiores induxerunt vel hortati sunt, ut sponte discederent ne dimitterentur.

IV. An recipi valeant ii, qui professionem votorum temporaneorum in aliqua Congregatione emiserunt, sed, peracto tempore, eamdem sponte non renovarunt.

Sanctissimus autem Dominus Noster Pius Papa X respondendum mandavit:

Ad I. Negative.

Ad II. Affirmative; sed Superiores sub gravi obligatione tenentur: *a)* opportunas, secretas iuratasque informationes exquirere Superiorum Seminarii, vel Collegii, vel Instituti religiosi *a quo*, circa veras causas exitus alumnorum, de quibus agitur; *b)* moraliter aliunde certos fieri et de bonis eorum religiosis moribus, et de solidae vocationis argumentis, et, si agatur de clericis candidatis, etiam de idoneitate litteraria. Et Superiores *a quo*, graviter onerata eorum conscientia, tenentur sincere et sub iuramento secretas huiusmodi informationes a Superioribus *ad quos* exquisitas transmittere.

Ad III. Valide quidem per se, sed omnino illicite. Et ad fraudes vel abusus e medio tollendos in re tanti momenti, Superiores nullum ex huiusmodi candidatis admittant, antequam per accuratas et secretas informationes a Moderatoribus Seminariorum, vel Collegiorum ecclesiasticorum sive religiosorum, vel religiosi Instituti, in quo novitii fuerunt, sub fide iuramenti habitas, certi omnino fuerint, candidatos, de quibus agitur, neque formaliter dimissos fuisse, neque aequivalenter. Quod si de candidatis clericis agatur, pariter constare debet de eorum idoneitate litteraria.

Ad IV. Affirmative, praehabitis tamen iuratis informationibus, ut supra, in responsione ad II et III.

Contrariis quibuscumque, etiam speciali mentione dignis, non obstantibus.

Fr. J. C. Card. Vives, *Praefectus.*

L. ✠ S.

D. L. Janssens, O. S. B., *Secretarius.*

II.

EX AUDIENTIA SS$\overline{M}$I

diei 5 Aprilis 1910.

DECLARATIO ET EXTENSIO DECRETI "QUUM MINORIS" DIE 15 IUNII 1909 EDITI.

Quum in aliquibus Congregationibus et Institutis Religiosis non habeatur professio votorum perpetuorum, sed tantum vel temporalium, vel etiam merum iuramentum perseverantiae, aut peculiares quaedam promissiones, quibus alumni, peracta probatione, Instituto vel Congre-

gationi ligantur; et quum decretum Sacrae Congregationis de Religiosis d. d. 15 Iunii 1909, quo nonnullae praescribuntur clausulae, Rescriptis saecularizationis perpetuae vel temporaneae ac dispensationis votorum inserendae, expresse respiciat sacerdotes et clericos, in sacris constitutos, qui professionem votorum perpetuorum emiserunt; hinc dubium exortum est, utrum eisdem clausulis servandis teneantur sacerdotes et clerici in sacris constituti, qui non quidem professionem votorum perpetuorum, sed vel temporalium tantum, vel iuramentum perseverantiae, vel peculiares quasdam promissiones, ad normam suarum Constitutionum, ediderant et ab eisdem dispensationem obtineant.

Sanctissimus autem Dominus Noster Pius Papa X respondendum mandavit:

Affirmative, si Religiosi votis temporaneis, vel iuramento perseverantiae vel supradictis promissionibus per sex integros annos ligati fuerint.

Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Fr. J. C. Card. Vives, *Praefectus.*

L. ✠ S.

D. L. Janssens O. S. B., *Secretarius.*

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE

NOMINATIONES EPISCOPORUM.

Brevi Apostolico nominati sunt:

8 Ianuarii 1910. — Rm̄us P. Bernardinus Slaku, Ordinis Fratrum Minorum, Episcopus tit. Tiberien. et Coadiutor cum futura successione Rm̄i D. Episcopi Pulatensis (Pulati) in Albania.

15 Februarii 1910. — Rm̄us P. Eugenius Massi, Ordinis Fratrum Minorum, Episcopus tit. Ioppensis et Vicarius Apostolicus de Scian-si Sept. in Sinis.

S. CONGREGATIO RITUUM

I.

ORDINIS FRATRUM MINORUM SEU CUSTODIAE TERRAE SANCTAE

SANCTUARIO GETHSEMANI IN TERRA SANCTA CONCEDITUR MISSA VOTIVA DE ASSUMPTIONE BEATAE MARIAE VIRGINIS.

Frater Robertus Razzòli, Ordinis Fratrum Minorum Sacerdos et Sanctorum Palaestinae Locorum Custos, Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X humillime exposuit quod a Summo Pontifice Pio Papa IX per decretum Sacr. Rit. Congregationis sub die 31 Augusti 1865, in una *Ordinis Minorum Sancti Francisci,* inter Missas votivas in Sanctuariis sic vocatis maioris ordinis seu classis, reperitur indulta: *IX. Super Sepulchrum Beatae Mariae Virginis in Valle Iosaphat; Missa votiva de Assumptione Beatae Mariae Virginis.* Tunc utique temporis spes effulserat, nondum penitus amissa, ne in praesenti quidem tempore, ut hoc celeberrimum atque Sanctissimum Deiparae Monumentum, saeculo XVIII a schismaticis in Catholicorum iniuriam violenter ereptum, vel uti exclusivam vel uti saltem cum acatholicis communem proprietatem, iidem Catholicae Ecclesiae filii possent Divinis Officiis ac praesertim Missae celebratione iterum frequentare. Attamen, quamvis a mane ad vesperam liberum omnino sit omnibus ac singulis fidelibus Christi ipsum Beatae Mariae Virginis Sepulchrum invisere, ibique Indulgentiam Plenariam *toties quoties* acquirere a Sede Apostolica concessam atque eidem Sacro Loco firmatam, Sacerdotes illic nequeunt ac praesertim peregrini, prouti avidius usque ad explendam suam devotionem alioquin optarent, Missam ulla hucusque ratione celebrare. Itaque, ut ingeminatis Sacerdotum piorumque fidelium votis fiat satis, idem humilis Orator, enixe postulat, ut Missa votiva de Assumptione Beatae Mariae Virginis, concessa per decretum die 31 Augusti anno 1865 editum, et prouti ea legitur in Missali votivo in Terrae Sanctae locis adhibito atque anno 1898 Hierosolymis edito, ab omnibus ac singulis Sacerdotibus dici valeat in continenti Sanctuario Gethsemani seu Cappella publica, quae parvo lapideo spatio disiungitur a Sepulchro ipso Beatae Mariae Virginis in eodem Gethse-

mani fundo, usquedum Sanctuarium istud ex acatholicorum utcumque manibus redimatur. Sanctitas porro Sua his precibus Rmi Procuratoris Generalis Ordinis Fratrum Minorum commendationis officio communitis et ab infrascripto Cardinali Sacrae Rituum Congregationi Praefecto relatis, attentis expositis peculiaribus circumstantiis, iisque perdurantibus, expetitam Missam votivam de Assumptione Beatae Mariae Virginis ab omnibus et singulis Sacerdotibus celebrari in enunciata Cappella publica seu Sanctuario Gethsemani benigne concessit cum iisdem privilegiis, quae Sanctuario Sepulchri Beatae Mariae Virginis iuxta suum gradum atque ordinem competerent; servatis Rubricis ceterisque servandis. Contrariis non obstantibus quibuscunque.

Die 9 Martii 1910.

FR. S. CARD. MARTINELLI, *Praefectus.*

L. ✠ S.

Philippus Can. Di Fava, *Substitutus.*

II.

ASTURICEN. *(Astorga).*

DUBIA CIRCA QUASDAM CONSUETUDINES IN ECCLESIA CATHEDRALI ASTURICENSI VIGENTES.

R. D. Antonius Fernandez Nistal, hodiernus Caeremoniarum Magister Ecclesiae Cathedralis Asturicensis, de sui Rmi Dni Episcopi mandato, Sacrae Rituum Congregationi humillime quae sequuntur proposuit dubia: nimirum:

I. A priscis iam inde temporibus viget in Ecclesia Cathedrali Asturicensi consuetudo solemniter benedicendi Fontem Baptismalem in Sabbato Sancto et in Vigilia Pentecostes; sed cum nulla sit in ea Parochia nec Parochus proprium habens territorium, absoluta Fontis benedictione, effunditur aqua in piscinam.

II. In Dominicis aliisque Festis solemnioribus Ceroferarii, dum canitur Evangelium a Diacono, non se sistunt a lateribus Subdiaconi, sed a lateribus Clerici, qui in cornu Epistolae et versus ipsum Subdiaconum sustinet Crucem Processionalem.

III. Ex immemorabili consuetudine Canonicus hebdomadarius manet omnibus diebus ad Vesperas, Festis solemnioribus exceptis, in habitu chorali usque ad Canticum *Magnificat*, quo inchoato, medius inter duos Beneficiatos discedit in Sacrarium et, assumpto ibi Pluviali, revertitur

in chorum, cantat Orationem vel Orationes Officii, et, quin dimittat Pluviale, facit Officium ad Completorium usque ad primum versum primi Psalmi, quo incoepto, iterum discedit in Sacrarium et, deposito Pluviali, revertitur in chorum, ut absolvat Completorium.

Quaeritur: An praedictae consuetudines sint continuandae, vel saltem tolerendae?

Et Sacra Rituum Congregatio, exquisito Commissionis Liturgicae suffragio, omnibus sedulo perpensis, rescribendum censuit:

Ad I. II. et III. prouti exponitur, *negative*.

Atque ita rescripsit, die 16 Martii 1910.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus*.

L. ✠ S.

Philippus Can. di Fava, *Substitutus*.

III.

MELITEN. *(Malta)*.

DE QUIBUSDAM IN ORDINE PRAEDICATORUM CONSUETUDINIBUS.

R. D. Emmanuel Vassallo, Magister Caeremoniarum Dioeceseos Melitensis, de consensu Rmi sui Ordinarii, Sacrorum Rituum Congregationi haec quae sequuntur dubia exposuit; scilicet:

I. An Fratres Ordinis Praedicatorum teneantur genuflectere coram Episcopo dioecesano, dum in eorum Ecclesiis assistit ad sacras functiones?

II. An decretum S. R. C. n. 3874 *Meliten.* 30 Novembris 1895, vi cuius iidem Fratres Ordinis Praedicatorum possunt in processionibus Crucifixi imaginem ad se conversam tenere, habeat locum etiam in processionibus in quibus intervenit Episcopus dioecesanus?

III. An liceat Praelatis Regularibus privilegium habentibus, uti palmatoria, quando celebrant coram Episcopo dioecesano?

IV. An cui tenentur ad processiones Litaniarum S. Marci videlicet et Rogationum, possint, processione peracta, relinquere Ecclesiam; vel debeant expectare donec celebrans preces post Litanias dicendas concludat?

Et Sacra eadem Congregatio, audita informatione Rmi P. Procuratoris Generalis Ordinis Praedicatorum, et exquisito Commissionis Liturgicae suffragio, omnibus accurato examine perpensis, quaestionibus propositis ita respondendum censuit:

Ad I. Quum in ritu Ordinis Praedicatorum ministri et clerus inferior non genuflectant ad Crucem, sed caput profunde inclinent, neque ad Episcopum dioecesanum in casu genuflectere debent.

Ad II. Affirmative.

Ad III. Affirmative, dummodo tamen Episcopus non assistat throno.

Ad IV. Negative ad primam partem; affirmative ad secundam, et consuetudinem contrariam esse eliminandam.

Atque ita rescripsit, die 9 Aprilis 1910.

Fr. S. Card. Martinelli, *S. R. C. Praefectus.*

L. ✠ S.

Ph. Can. di Fava, *Substitutus.*

SACRA ROMANA ROTA

GAUDISIEN. *(Gozo).*

UNIONIS ET ADMINISTRATIONIS.

Pio PP. X feliciter regnante, Pontificatus Dominationis suae anno septimo, die 10 Ianuarii 1910, RR. PP. DD. Gulielmus Sebastianelli, Seraphinus Many et Franciscus Heiner, Ponens, *Auditores de turno, in causa* Gaudisiensi - Unionis et Administrationis - *inter Capitulum Ecclesiae Cathedralis Gaudisiensis, repraesentatum per legitimum procuratorem N. Ferrata advocatum, et Clerum ac Archipresbyterum Ven. Ecclesiae S. Georgii, repraesentatum per legitimum procuratorem F. Solieri advocatum, sequentem tulerunt sententiam.*

Anno 1688, die 27 Aprilis, per decretum Episcopi Melevitani Cocco-Palmerii, a parochiali Ecclesia collegiata sub titulo B. M. V. sideribus receptae in insula Gaudisiensi (Gozo) sita, et serius in Ecclesiam cathedralem erecta, quatuor regiones cum Ecclesiis filialibus propter earum distantiam dismembratae et in proprias parochias erectae fuerunt.

Ut autem hoc damnum dismembratione praefatae Ecclesiae allatum repararetur, eidem per dictum decretum Episcopi Melevitani unita est contigua Ecclesia parochialis S. Georgii. En verba decreti ad rem spectantia: « Et ne per huiusmodi dismembrationem sive verius disiun-

« ctionem, separationem et divisionem..... ipsa Matrix Ecclesia collegiata « eiusque Archipresbyteratus detrimentum aliquod patiatur..... loco ipsa- « rum quatuor regionum, sive contradarum in parochias sic noviter « erectarum postquam praefata Ecclesia parochialis S. Georgii per ces- « sum, sive decessum actualis eius parochi, vel aliter quomodocumque « et qualitercumque vacaverit, et nunc pro tunc eamdem Parochialem « S. Georgii, Parochialitatis statu tamen prout in praesentiarum reperitur « firmo semper remanente, eoque minime suppresso, nec immutato, unico « contextu eidem Archipresbyteratui Matris Ecclesiae unimus, sive verius « subrogamus, ac subiicimus curae, gubernio, rectoratui, regimini ho- « dierni Reverendi Archipresbyteri, eiusque successorum in perpetuum « et cunctis futuris temporibus cum omnibus eius Parochianis, attinen- « tiis, proventibus, altarium Ecclesiae praedictae festivitatibus, juribus « sepulturarum aliisque emolumentis universis, et singulis ad eamdem « Ecclesiam Parochialem S. Georgii spectantibus, exceptis..... et pro unita, « seu verius subrogata, et subiecta in perpetuum esse volumus et man- « damus, ad instar Parochialis Ecclesiae S. Pauli A. extra moenia Civi- « tatis Notabilis insulae Melitae curae, gubernio, rectoratui, et regimini « admodum Reverendi Archipresbyteri nostrae Cathedralis Ecclesiae « subiectae..... ».

Haec unio per beneplacitum Apostolicum ex Rescripto S. C. C. sub die 26 Maii 1689 confirmata est.

Cum anno 1864 Pius IX per bullam « *Singulari amore* » insulam Gaudisiensem in novam dioecesim erexerit, dicta Ecclesia collegiata in cathedralem evecta est, sed quoad factam unionem Ecclesiae S. Georgii in eadem nihil novi constitutum fuit, ita ut prior status permanserit usque ad annum 1895, quo Clerus Ecclesiae S. Georgii tractare coepit cum Abbate Generali Capituli regularis Lateranensis, ut in praefata Ecclesia institueretur Collegium honorarium canonicorum Lateranensium et Ecclesia ipsa ad dignitatem Ecclesiae collegiatae elevaretur. Quamvis autem Abbas Generalis precibus cleri - servatis servandis - annuisset et etiam Episcopus Gaudisiensis consensum praebuisset, Capitulum cathedrale acriter sese opposuit postulatis cleri S. Georgii, contendens, fieri non posse, propositam institutionem sine consensu ipsius Capituli.

Re delata ad Curiam episcopalem, Episcopus, postquam tota causa a duobus suis delegatis discussa fuit, protestationes omnes Capituli non solum reiecit, sed et per decretum die 13 Novembris 1901 erectioni Collegii canonicorum in Ecclesia parochiali S. Georgii nihil obstare declaravit. Verba Decreti sunt haec: « Attentis relatis declaramus nihil

« obstare, quin Collegium honorarium canonicorum Lateranensium eri-
« gatur in Ecclesia parochiali Divi Georgii M. huius civitatis Victoriae.
« Ideoque consensum Nostrum praebemus, ut perficiatur erectio de qua
« in precibus ».

Huic rescripto Episcopi Capitulum se opposuit et detulit totam causam ad S. Congregationem Concilii, excipiens quod unio Ecclesiae S. Georgii cum Ecclesia cathedrali minus principaliter facta fuisset et proinde necessarius esset consensus Capituli cathedralis pro erectione Ecclesiae S. Georgii ad Ecclesiam collegiatam, dum e contra clerus Ecclesiae S. Georgii per multa argumenta contendit, unionem duarum Ecclesiarum esse aeque principalem.

Quare per procuratores ambarum partium sequentia dubia apud S. Congregationem Concilii proposita sunt:

1. An constet de unione aeque principali vel minus principali inter Ecclesiam parochialem S. Georgii et Ecclesiam parochialem et cathedralem Gaudisiensem in casu?

2. An Decretum Episcopi Gaudisiensis die 13 Novembris 1901 sustineatur in casu?

S. Congregatio sub die 29 Iulii 1905 unicum dedit responsum ad duas quaestiones seu rescripsit: « Attentis omnibus, locum non esse erectioni « Capituli regularis Lateranensis ad honorem in Ecclesia S. Georgii ».

Sed huic decisioni partes contendentes non acquieverunt. Clerus Ecclesiae S. Georgii petiit beneficium novae audientiae, ut S. Congregatio decideret, an Ecclesia S. Georgii sit unita cathedrali aeque vel minus principaliter. At S. Congregatio sub die 23 Augusti 1905 iterum rescripsit:

« Non esse respondendum et partes acquiescant, idque notificetur « Episcopo, qui hac de re sacerdotes suos opportune ac graviter moneat, « ut a similibus contentionibus abstineant ».

Non obstante hac stricta monitione prosequebantur ambae partes inter se disputare de natura unionis; quare S. Congregatio Concilii precibus annuens statuit rem disceptare de novo, remisit autem causam sub die 19 Novembris 1908 ex mandato expresso Summi Pontificis ad recenter restauratam S. R. Rotam, in quo tribunali haec duo dubia concordata sunt:

1. « *An unio inter Ecclesiam cathedralem insulae Gaudisii et Ecclesiam S. Georgii eiusdem civitatis sit aeque principalis vel minus principalis seu subiectiva?* »

2. « *Cui competit ius administrationis praedictae Ecclesiae S. Georgii?* »

Quoad primum dubium RR. PP. censuerunt, constare de unione minus principali seu subiectiva inter Ecclesiam cathedralem insulae Gau-

disii et Ecclesiam S. Georgii eiusdem civitatis, ita ut haec illi tamquam accessoria seu filialis Ecclesia subordinata sit.

Praemittendum est, effectum unionis accessoriae non esse, uti aliqui incorrecte docent, exstinctionem ac suppressionem nominis et tituli Ecclesiae unitae; imo et bona huiusmodi Ecclesiae in suo statu separato conservanda esse ita ut confundi non debeant cum bonis Ecclesiae principalis. Siquidem hoc conditioni vel statui Ecclesiae unitae accessoriae contradicit, cum notio huiusmodi Ecclesiae praesupponat obiectum separatae existentiae; aliter non esset unio sed plena exstinctio. An in tali unione duarum Ecclesiarum, Ecclesia unita qua talis uti separata existere maneat et parochus Ecclesiae matricis in ea omnes, uti in casu, vel tantum singulas functiones parochiales sive per se sive per vicarios pro incolis filialibus adimplere debeat, hoc Episcopus in Decreto unionis distincte determinabit. Quod si deficit haec ordinatio, praesumendum est, curam animarum in suo complexu in tali Ecclesia filiali uti antea exercendam esse, quia officia spiritualia unitae Ecclesiae per dictam unionem non minuuntur.

Ita et Ecclesia S. Georgii ex voluntate Episcopi Cocco-Palmerii in decreto erectionis munera parochialia expresse retinebat seu « *firmo* « *semper Parochialitatis statu* » prout reperiebatur, quamvis « *omnes eius* « *parochiani, attinentia, proventus, altarium Ecclesiae praedictae festivi-* « *tates, iura sepulturarum aliaque emolumenta universa et singula ad* « *eamdem Ecclesiam parochialem S. Georgii spectantia Archipresbyteratui* » unita fuerint.

Quod autem haec unio modo subiectivo facta fuerit vel aeque principali, est verius quaestio historica quam iuris positivi, et dependet in casibus singulis sive a documentis fundationis sive ab observantiis vel consuetudinibus cuiuscumque Ecclesiae. Discutiendum est igitur in casu instrumentum unionis Ecclesiae S. Georgii cum Ecclesia collegiata per Episcopum Cocco-Palmerium confectum. Ad cognoscendam in eo naturam seu speciem huius unionis sunt iuxta iurisprudentiam in primis *formulae*, quibus unio facta est, inspiciendae. In casu Episcopus in unionis decreto parochiae S. Georgii et Ecclesiae collegiatae seu archipresbyteralis utitur his verbis..... « *eamdem parochiam S. Georgii,.... eidem Archipresbyteratui* « *matris Ecclesiae unimus, sive verius subrogamus ac subiicimus curae.....* « *et pro unita, seu verius subrogata et subiecta in perpetuum esse volu-* « *mus et mandamus ad instar parochialis Ecclesiae S. Pauli A. extra* « *moenia Civitatis Notabilis insulae Melitae curae, gubernio, rectoratui* « *et regimini Admodum Reverendi Archipresbyteri nostrae cathedralis* « *Ecclesiae subiectae.....* ».

Regula prima interpretationis legum ac rescriptorum est verba accipere iuxta propriam significationem et communem iurisprudentiae usum. Si igitur dicatur in unionis instrumento: « *Unimus Ecclesiam S. Georgii Archipresbyteratui* », hac locutione clare exprimitur Episcopum voluisse parochiam S. Georgii vere subordinare Archipresbyteratui; aliter dictum esset: unimus Ecclesiam S. Georgii *et* Archipresbyteratum vel *cum* Archipresbyteratu. Casus dativus satis significat unam partem subiici alteri. Hic sensus firmatur per verba: « *sive verius..... subiicimus* », quae locutio nihil aliud exprimere potest quam Ecclesiam S. Georgii *subiectam* fuisse Archipresbyteratui Ecclesiae collegiatae. Idem roboratur per verba: « *subrogamus* » vel « *necnon matrici Ecclesiae eiusque Archipre-* « *sbyteratui vicinam parochialem S. Georgii unire seu verius loco quatuor* « *regionum subrogare ac subiicere excogitavimus atque deliberavimus* », sicut etiam ex verbis: « *ne Ecclesia matrix collegiata eiusque Archipre-* « *sbyteratus detrimentum patiatur loco quatuor regionum dismembratarum* « *vicinam Ecclesiam S. Georgii unire, subrogare ac subiicere decrevimus* ». Respicienda est praecipue appositio: subrogamus « *loco* » ipsarum quatuor regionum, quarum Ecclesiae erant vere filiales, ergo vere subiectae et subordinatae Ecclesiae collegiatae. Cum autem « *loco* » harum Ecclesiarum subrogatur Ecclesia S. Georgii, haec per consequens reponitur in eadem conditione subiectiva, in qua illae existebant. Idem apparet ex comparatione unionis Ecclesiae S. Pauli cum Ecclesia cathedrali in insula Melitensi, nam notio « *ad instar* » nihil aliud exprimere potest quam: Ecclesiam S. Georgii unitam esse Ecclesiae collegiatae *eodem modo* quo Ecclesiam S. Pauli constat esse coniunctam cum Ecclesia cathedrali Melitensi. Quod autem haec unita illi fuerit unione minus principali seu accessoria, patet ex relatione ad limina Episcopi Cocco-Palmerii anno 1714:

« *Accessit Episcopus ad Ecclesiam parochialem sub titulo divi Pauli* « *Apostoli, quae est in perpetuum unita dignitati Archipresbyteratus dictae* « *Cathedralis. Haec Ecclesia non constituit parochiam ex se, bene tamen* « *semper una et eadem cum cathedrali fuit habita..... Ex quo Archipre-* « *sbyter est utriusque Ecclesiae Rector* ».

Ut definiatur an unio in casu sit minus aut aeque principalis, inspiciendae sunt etiam *collationes* Archipresbyteratus Ecclesiae collegiatae, prout S. Rota (in Melev. *Benef. 11 Dec. 1690* coram Caccia) docet: « *collationes attendi debent ad dignoscendam qualitatem beneficiorum* ». Profecto in omnibus bullis collationis dicti Archipresbyteratus sive a S. Sede sive ab Episcopis expeditis *nunquam* facta est mentio Ecclesiae S. Georgii, quod omni iuri obstaret, si haec Ecclesia aeque principaliter unita fuisset.

Hoc ex doctrina eiusdem S. Rotae probatur adesse: « *unionem aeque principalem, cum sit facta mentio utriusque* ». Quia in nullo collationis instrumento nominatur Ecclesia S. Georgii, decidendum est de eius unione minus principali seu subiectiva iuxta principium iuris: « *de Ecclesia pedissequa non curatur, nec de ea expedit facere mentionem* ».

Porro notissimum est omnibus parochum duarum Ecclesiarum aeque principaliter unitarum duas missas diebus Dominicis et festivis de praecepto applicare pro populo utriusque parochiae sub gravi obligatum esse. In facto vero, uti ex protocollo visitationis Episcopi Rull anno 1760 eruitur, constat de *unius* tantum missae celebratione pro *utraque* Ecclesia. Ex hac unicitate missae concludendum est de parochiae unicitate, i. e. de subiectione Ecclesiae S. Georgii quoad Ecclesiam collegiatam.

Eodem modo Archipresbyteri Ecclesiae collegiatae obstricti essent recitare officium Titularis ac festum celebrare Dedicationis Ecclesiae S. Georgii sub ritu duplicis primae classis cum octava, si haec unita fuerit Ecclesiae collegiatae seu Archipresbyteratui aeque principaliter. At neque unum neque alterum revera factum est. De dicta obligatione non est dubitandum. Ita scribit A. Carpo in suo Kalendario perpetuo *(c. 2, n. 18)*: « *Si quis Episcopus existat vel parochus duarum Ecclesia-* « *rum cathedralium vel Parochialium unitarum, recitare debet officium* « *sub ritu duplicis primae classis cum octava de ambarum Titulari (et* « *idem sentiendum de Dedicatione) (S. R. C. 5 Iul. 1698, et 6, 12 Se-* « *ptembris 1842* in Nucerina) ». « *Quod tamen vim obtinet, dummodo prae-* « *fata unio huiusmodi sit ut Episcopus vel Parochus unius sit etiam* « *seorsim Episcopus vel Parochus alterius, non autem si ex duabus cathe-* « *dralibus vel parochialibus facta fuerit una, quia tunc minime foret* « *Episcopus vel Parochus duarum ecclesiarum, sed unius dumtaxat* ».

Ex hac ratione subiectionis Clerus Ecclesiae S. Georgii in relationibus visitationum fere semper habetur uti appendix Cleri Ecclesiae collegiatae, sicut et idem clerus non propria cruce in processionibus utitur, sed sub cruce Ecclesiae collegiatae ex mandato Episcopi incedit. In ordinatione processuali Episcopi anno 1714 Ecclesia S. Georgii sub Ecclesiis parochialibus numquam nominatur, quinimo in litteris petitoriis populi Gaudisiensis ad Pontificem Gregorium XVI Ecclesia S. Georgii inter Ecclesias filiales enumeratur.

Praedictis omnibus adiicere praestat, hodiernum maioris Ecclesiae Archipresbyterum iurato testimonio, aliis omissis, haec declarasse: 1.° pro omnibus parochianis sive matricis, sive intra veteres limites S. Georgii existentibus, indistincte unam tantum missam pro populo,

uti a nobis iam supra dictum est, celebrari; 2.° semel pro omnibus indistincte in Ecclesia tantum S. Georgii Evangelium et catechismum explicari; 3.° promulgationes omnes sive pro matrimoniis sive pro ordinibus, indistincte pro omnibus tum matricis tum Ecclesiae S. Georgii fieri tantum in hac postrema Ecclesia, et de omnibus indistincte promulgari « *qui ad hanc Ecclesiam pertinent* » sine distinctione duarum parochiarum.

Sed maioris momenti est pro approbanda unione subiectiva Ecclesiae S. Georgii, quod in relationibus visitationum Episcoporum ad Sedem Apostolicam directis, ubi parochiae dioecesis enumerantur, de Ecclesia S. Georgii vel plerumque nulla fit mentio vel aliquoties etiam vice-parochialis dicitur. Ita Episcopus Cocco-Palmerius, qui *ante* unionem in sua relatione ad Sedem Apostolicam Ecclesiam S. Georgii enumerat inter parochias dioecesis, eamdem *post* unionem non commemorat, solum referens: « *in insula Gaudisii extat Castrum cum suburbio et aliis sex regionibus habitatis, una Ecclesia matrix atque Collegiata, et aliae sex parochiales, quarum quatuor ego erexi* ». Cum duae parochiae a suo antecessore conditae fuerint, quatuor autem ipse erexerat, Ecclesia S. Georgii ex numero parochiarum exclusa manet, et tamquam una eademque cum parochia Ecclesiae collegiatae ab ipso auctore unionis consideratur. Idem saepissime testantur aliae relationes ipsorum Episcoporum usque ad nostros dies. Eodem modo cum an. 1864 collatio Archipresbyteratus, erectionis novae dioecesis causa, ad tempus suspensa fuit, nulla mentio habita est de Ecclesia S. Georgii, quamvis in facto collatio huius quoque Ecclesiae esset suspensa, quod nullo modo omitti potuisset, si unionem aeque principaliter factam esse, auctoritatibus ecclesiasticis persuasum fuisset. Idem deducitur ex facultate Archipresbytero Ecclesiae collegiatae in decreto erectionis concessa, possessionem capiendi Ecclesiae S. Georgii, « *vacatione secuta per cessum sive decessum actualis eius parochi* », nam decidit S. Rota (coram Muto Vicen. *parochialis seu Vicariae, 24 Nov. 1694*) ad hanc rem: « *accedit insuper in comprobationem huiusmodi subiectionis facultas concessa in dicto unionis instrumento, capiendi possessionem corporalem parochialis Ecclesiae, de qua agitur, quae talem unionem subiectivam ostendit* ».

Si posterius sine tali facultate fere omnes Archipresbyteri immissi sint in possessionem realem parochiae S. Georgii, id non est intelligendum de actu canonico verae immissionis in possessionem, sed tantum de actu exercitii iurisdictionis iam habitae. Eodem modo irrito conatu instrumenta et documenta proponuntur, in quibus Ecclesia S. Georgii parochialis nominatur. Quamvis vero saepissime vice-parochia dicatur, nil mirum quod aliqua Ecclesia etiam parochialis vocetur vel hoc nomen

retinuerit, etiamsi vera parochia non sit; quod saepissime contingit ex eo quod sacramenta ibi ministrantur et parochialia munera exercentur.

Pari modo probat unionis naturam subiectivam in casu facultas attributa Archipresbytero curam animarum exercendi in Ecclesia S. Georgii per vice-parochum ad nutum amovibilem uti docet et in hac re S. Rota (coram Millino, Bossanen. *Vicariae, 29 Apr. 1739*): « *Non omnis ac quae-* « *libet unio ius tribuit deputandi Vicarium ad nutum amovibilem, sed* « *solum plenaria et subiectiva* ».

Non obstat, quod in textu unionis Archipresbyter quandoque nominetur, ita ut ipsi potius videatur, tamquam privatae personae, unio esse peracta. Archipresbyter enim Ecclesiam habet nunquam ut privata persona, sed ut persona archipresbyteralis seu uti caput collegii.

Ita et Pignatelli *(tom. IX, Consult. 150, n. 3)*. « *Nec dicas quod cura* « *animarum potius spectat ad Archipresbyterum vel ad aliam dignitatem.* « *Nam id recte procedit in illis Ecclesiis, in quibus presbyteri divina mini-* « *strantes non faciunt collegium, secus vero in Ecclesiis collegiatis, Prior* » *sive decanus, aliusve, est non uti parochus, sed uti caput collegii, seu uti* « *minister capituli et collegii* ». Ceterum reiicitur illa obiectio deducta ex formulis unionis instrumenti, ubi praeter Archipresbyterum vel Archipresbyteratum etiam « *Ecclesia matrix* » vel « *Ecclesia collegiata* » nominatur; quamobrem pro prima sententia nullum argumentum deduci posse RR. PP. Auditoribus visum est.

Perperam autem clerus S. Georgii ad ius suum tuendum ad citati decreti verba confugit, quibus statuitur « *parochialitatis statu tamen,* « *prout in praesentiarum reperitur, firmo semper remanente, eoque minime* « *suppresso, nec immutato* ».

Ex facta enim reservatione nonnisi consequitur quod unio non fuerit extinctiva et quod Ecclesiae unitae conservatus fuerit solus « *status* » parochialitatis. Quid autem sub statu parochialitatis iure nostro intelligatur, sat constat, cum nonnisi sacramenta administrandi ius comprehendat et munia parochialia exercendi; ea omnia nempe peragendi, quae Archipresbytero matris Ecclesiae per Decretum expresse commissum fuit seu « *in ea sacramenta omnia parochianis ministrare,* « *cetera omnia parochialia per seipsum sive per eius vice-parochum ab* « *Ordinario approbandum exercere* ».

Cum affertur igitur, pro unione aeque principali, reservatio huius parochialitatis status Ecclesiae S. Georgii, dici potius debet hanc reservationem probare contrarium, nam non fuisset revera necessarium reservare dictum parochialitatis statum, si Ecclesia S. Georgii aeque principaliter unita fuisset cum Ecclesia collegiata. Verba « *minime tamen*

« *immutato* » etc. solummodo eum sensum habere possunt: Ecclesia S. Georgii subiicitur quidem Ecclesiae collegiatae eiusque Archipresbyteratui, *attamen* non supprimitur, sed in suo statu parochialitatis remanere debet, ita ut, non obstante eius subiectione, in eadem sicut antea sacramenta administranda aliaeque functiones parochiales pro populo procurandae sint.

Neque pariter obstat, quod Capitulum non praestiterit suum a iure requisitum consensum, ut exinde concludatur unionem non factam Capitulo; nam contra dicendum est hunc consensum dedisse nomine Capituli solum Archipresbyterum, quod sufficit pro validitate actus uti et S. Rota decernit: « *Archipresbyterum contrahendo sub nomine dignitatis,* « *tamquam Capituli caput et nomine Ecclesiae contrahere censeri* » *(in rec. Tit. 1, part. 5, n. 7-8).* Ceterum subsecutus est de facto Capituli consensus, nam cum ageretur de executione decreti unionis in eius instrumento legitur, « *Viso decreto..... super erectionem quatuor parochialium* « *et super unionem parochialis S. Georgii..... Ecclesiae collegiatae eius* « *Archipresbyteratui..... Archipresbyterum in vacuam, liberam ac realem* « *et corporalem possessionem Ecclesiae parochialis S. Georgii nuper unitae* « *eidem Matrici collegiatae Ecclesiae committimus* ». Tandem defectus consensus, etsi adfuisset, per confirmationem sanatus est ex parte S. Congregationis Concilii sub die 5 Martii 1689, uti statim videndum est.

Unio equidem minus principalis roboratur per decretum S. Congregationis Concilii. Episcopus Cocco-Palmerius nempe timens ne dispositiones suae forsan obstare possent decreto Concilii Tridentini *c. 19, sess. 24, de reform.,* prohibenti uniones Parochialium Cathedralibus seu collegiatis Ecclesiis, « *pro maiori robore dictae erectionis et* SUBIECTIONIS « *respective, in vim praefatae reservationis supplicat pro illius approba-* « *tione, et quatenus opus sit, etiam pro assensu apostolico* ». Proponebatur igitur dictae Congregationi hoc dubium: « *An nova erectio dd. quatuor* « *Parochialium et respective unio Ecclesiae parochialis Sancti Georgii* « *Collegiatae et Archipresbyterali Ecclesiae Insulae Gaudisii sit confir-* « *manda* ».

Ad hoc dubium S. Congregatio sub die 5 Martii 1689 respondit « *affirmative* ». In hac igitur decisione authentica seu suprema approbatione, S. Congregatio Concilii unionem approbat expressis verbis *subiectionem* nuncupatam, ita ut dicendum sit rem iudicatam haberi.

Ex his omnibus argumentis, aliis omissis, censuerunt RR. Patres constare de unione *subiectiva* seu *minus principali* Ecclesiae S. Georgii cum Ecclesia collegiata seu cathedrali Insulae Gaudisii.

Sed non obstante hac Ecclesiae S. Georgii unione subiectiva Eccle-

siae collegiatae seu cathedrali, competit ius administrationis praedictae Ecclesiae S. Georgii non Capitulo cathedrali, sed Episcopo una cum Archipresbytero Ecclesiae cathedralis. Residet quidem cura habitualis non modo Ecclesiae cathedralis, sed etiam eiusdem subiectae Ecclesiae S. Georgii penes capitulum, prout ex bulla Pii IX « *Singulari amore* » anni 1864 apparet, ubi expresse dicitur: « *animarum habitualis cura erit* « *penes Capitulum; actualis vero ab Archipresbytero, prima Capituli di-* « *gnitate exercenda est* », ita ut ex hoc proprie competeret dicto Capitulo etiam administratio bonorum eiusdem subiectae Ecclesiae S. Georgii. Hoc principium iuris pacificum est apud Canonistas. Attamen Capitulum ipsum sibi imputet, si praefatam administrationem tum ante erectionem Gaudisiensis dioecesis, tum post hanc peractam nunquam exercuit.

Constat enim, quousque insula Gaudisiensis dioecesi Melevitanae incorporata mansit, i. e. usque ad annum 1864, ob inductam consuetudinem, omnes Ecclesias a solo Episcopo una cum parochis per procuratores ab eo nominatos administratas fuisse, simulque cum illis ipsam etiam matricem et collegiatam Ecclesiam. Cum hoc ius administrationis ab eius Capitulo impugnatum fuerit, decidit S. Rota contra hoc tentamen: « *quoniam Episcopus reperitur in antiquissima consue-* « *tudine explendi administrationem bonorum ac redituum de quibus est* « *quaestio..... haec enim antiquissima consuetudo debet pro lege servari* « *praesertim in materia administrationis bonorum Ecclesiae, quae non* « *ita iudicari valet in Capitulo aut alio quolibet inferiori, quin facile* « *redire valeat ad Episcopum tamquam caput ac partem totius eccle-* « *siae gubernationis* » (coram Emerix, Melevitan., 28 Novembris 1692).

Quod autem praedicto iure Episcopus Gaudisiensis gaudeat, roboratur ipso tenore bullae Pii IX « *Singulari amore* », qua nova fuit dioecesis erecta, per quam enim bullam tribuitur Episcopo facultas « *omnia* « *et singula iura, officia, et munia episcopalia exercendi iuxta sacros cano-* « *nes et legitimam consuetudinem* ». Cum igitur Episcopus Melevitanus vi consuetudinis exerceret administrationem bonorum Ecclesiarum omnium suae dioecesis, idem ius, vi eiusdem consuetudinis, possidet successor eius in certa parte *eiusdem* dioecesis a Pio IX in propriam dioecesim erecta. Siquidem hic est una eademque persona moralis seu iuridica cum antecessore suo in tota dioecesi, ita ut omnia iura ab hoc ad illum transierint.

Ex quo sequitur, tempore erectionis novae dioecesis Gaudisiensis anno 1864, Episcopum iam in possessione legitima administrationis fuisse, quam adhuc una cum Archipresbytero per procuratores quoad bona Ecclesiae S. Georgii exercuit usque ad hunc diem et quidem

semper sine contradictione Capituli Ecclesiae cathedralis. Quomodocumque igitur torqueri velint praedicta verba bullae Pii IX, ob novam saltem inductam praescriptionem ab anno 1864 incoeptam, dicendum est Episcopum consistere in possessione sui iuris. Compertum est enim, post erectionem quoque Gaudisiensis dioecesis nullum ius sibi vindicasse nec exercuisse Capitulum cathedrale super administratione Ecclesiae S. Georgii, ab Episcopo simul cum Archipresbytero pacifice gesta usque ad annum 1907, quo Capitulum S. Congregationem Concilii adivit ad suum hoc ius vindicandum. Expleta proinde est in favorem Episcopi Gaudisiensis quadragenaria praescriptio. Nec dicatur bullam « *Singulari amore* » Pii IX exstinxisse omnes consuetudines etiam futuras, per clausulas derogatorias. Nam primum hae non pertinent ad iura Episcopi, quae expresse in dicta bulla, uti iam possessa, praeservantur, quod iam supra demonstratum est. Deinde ex sententia communi doctorum per clausulas derogatorias non derogatur consuetudini futurae seu in posterum introducendae, nisi consuetudo sit reprobata uti irrationabilis, quod tamen profecto de administratione bonorum ecclesiasticorum ex parte Episcopi exercitata dici non potest.

His omnibus perpensis Christi nomine invocato, et solum Deum prae oculis habentes, nos infrascripti Auditores, pro tribunali sedentes, dicimus, declaramus et definitive sententiamus, respondendo ad proposita dubia:

Ad I. *Constare de unione minus principali vel subiectiva Ecclesiae S. Georgii.*

Ad II. *Spectare ad Episcopum et Archipresbyterum prout hucusque factum est, excluso prorsus Capitulo.*

Expensas vero, quarum taxationem Nobis reservamus, inter partes contendentes compensamus, ita nempe ut summa pro expeditione sententiae debenda ab utraque parte pro medietate solvenda sit.

Ita pronunciamus, mandantes Ordinario loci et ministris tribunalium ad quos spectat, ut executioni mandent hanc nostram sententiam, et adversus reluctantes procedant ad normam sacrorum canonum, et praesertim *cap. 3, sess. XXV, de reform.*, Concilii Tridentini, iis adhibitis exsecutivis et coercitivis mediis, quae magis efficacia et opportuna pro rerum adiunctis exstitura sint.

Romae, die 10 Ianuarii 1910.

Gulielmus Sebastianelli.
L. ✠ S. Seraphinus Many.
Franciscus Heiner, *Ponens.*

Sac. Tancredes Tani, *Notarius.*

SECRETARIA STATUS

DICHIARAZIONE

SULLE MODALITÀ DEI CONCORSI NELLA PROVVISTA DEGLI UFFICI DELLA CURIA ROMANA.

Con decreto della S. Congregazione del Concilio *Anteactis temporibus,* del 22 Dicembre 1894, si stabiliva che « nullus ex clericis et sacer- « dotibus alienae dioecesis ad ecclesiasticum officium, quodcumque sit, « aut ad aliud munus quod residentiam in Urbe requirat, eligi a quoquam « in posterum poterit, nisi praeter testimoniales commendatitias sui « Episcopi litteras, exhibeat quoque veniam a Summo Pontifice iam « obtentam Romae manendi ». — Con lettera poi del 6 Agosto 1905, diretta all'Emo Cardinale Vicario, il S. Padre disponeva quanto segue: « Ad evitare che i sacerdoti dimoranti provvisoriamente in Roma assu- « mano ufficî, che importano una stabile o lunga dimora, vogliamo che, « come è stabilito per i sacerdoti appartenenti al Clero Romano, così i « forastieri non possano essere ammessi a concorsi di sorta, nè ottenere « ufficî, beneficî o qualsiasi altra occupazione, senza l'esplicito consenso « del Vicariato. Qualora mancasse questo consenso, si debbono tenere « come irrite e nulle così le ammissioni a qualunque concorso, come le « nomine a beneficî, ufficî od a qualsiasi altro impiego. Tali disposizioni « debbono valere in ogni caso e per qualunque autorità, anche degna « di specialissima menzione, senza eccettuarne alcuna ».

Ora nel Regolamento della Curia Romana, *part. I, cap. II,* è stabilito che per la provvista degli ufficî minori si apra un concorso con esame, e fra gli approvati quanto a scienza si faccia la scelta con un duplice scrutinio.

Nulla però si dice degli attestati da richiedersi dagli Ordinari dei concorrenti, nè del consenso del Vicariato per stabilirsi in Roma, di cui nei documenti sopra indicati.

Si è quindi sollevato il dubbio se ed in qual modo le disposizioni accennate, e particolarmente quelle del 1905, continuino ad aver vigore nella provvista degli ufficî della Curia Romana.

Roma, 11 Marzo 1910.

Sottoposto al S. Padre il dubbio superiormente riferito, Sua Santità, ponderata attentamente ogni cosa, ha ordinato che si dichiari che riman-

gono in pieno vigore le disposizioni sopra ricordate anche nei concorsi per la provvista degli ufficî della Curia Romana.

Ed in conformità di ciò dispone e stabilisce:

1.° che niuno sia ammesso all' esame nei detti concorsi se non presenti ai Superiori del rispettivo dicastero l' attestato dell' Ordinario proprio di origine o di domicilio, da cui consti essere il candidato immune da censure, e nulla ostare per la sua ammissione alla prova;

2.° che niuno sia definitivamente scelto negli scrutini, e proposto al Sommo Pontefice per l' approvazione, se con lettere segrete non si abbiano prima chieste notizie particolari del candidato al suo Ordinario sia di origine sia di domicilio, nonchè al Vicariato di Roma; e non si abbiano avute risposte del tutto rassicuranti sulla vita e condotta del medesimo;

3.° che l' interpellazione al Vicariato, di cui al n. 2, non debba omettersi neanche nel caso che il soggetto non abbia mai dimorato in Roma;

4.° che tanto le lettere d' interpellazione come le risposte date e gli allegati aggiunti debbano rimanere sempre e del tutto segreti;

5.° infine che le nomine avvenute colla preterizione di queste regole siano e debbano considerarsi come irrite e nulle.

Per mandato speciale di Sua Santità Pio Papa X

R. Card. Merry del Val.

EPISTOLAE.

I.

AD R. P. BENEDICTUM IOSEPHUM RODRIGUEZ, S. I., COMMENTARII CUI TITULUS " MENSAGEIRO DO CORAÇAO DE JESUS " MODERATOREM, OB FILIALE DEVOTIONIS OBSEQUIUM OCCASIONE TRIGESIMI ANNIVERSARII AB INITIO SUPRADICTAE EPHEMERIDIS BEATISSIMO PATRI EXHIBITUM.

Reverende Pater,

Epistola tua multa Beatissimo Patri attulit suavia. Significasti enim ephemeridem quae lusitane inscribitur « *Mensageiro do Coraçâo de Jesus* » triginta exegisse iam annos a quo primum in vulgus prodiit, eosdemque nec desides effluxisse neque fructu vacuos, utpote in fovendam

augendamque erga Sacrum Cor Iesu pietatem et Ecclesiae doctrinas vulgandas celebrandasque naviter collatos. Addidisti te nactum nuper eiusdem commentarii curam, haud minori studio acceptae a praedecessore tum tuendae religiosae causae, tum clari nominis haereditatem diligenter servaturum et in maius provecturum. Utrinque Beatissimo Patri et laetandi et gratulandi et bene sperandi facultas. Cui quidem alendae spei plurimum conferunt, quos declarasti, in Christi Vicarium addictae devotaeque mentis sensus.

Istum erga Se animum, istos, quos prodiit epistola tua, iucundos gratosque nuntios Sanctitas Sua amplectitur libentissime, teque, quem religioni et Ecclesiae egregie navantem operam hortatur ut erecto semper alacrique animo propositum tibi decus assequi contendas, Apostolica recreat Benedictione, quam et iis omnibus patere desiderat, qui tibi praesto sunt commentario eidem sive scribendo, sive vulgando, sive utcumque iuvando.

Hanc ego nactus occasionem, existimationem in te meam confirmo, meque tibi profiteor

Romae, die 7 Martii 1910.

Addictissimum
R. Card. Merry del Val.

II.

AD NOBILEM DOMINAM MARIAM PIEDAD DE ARANA, MARCHIONISSAM DE UNZÀ DEL VALLE, DE INSTITUTA SOCIETATE " UNION DE DAMAS ESPAÑOLAS DEL SDO. CORAZON DE JESUS ", GRATULANDI CAUSA.

He dado cuenta á Su Santidad de la carta y del interesante opúsculo que contiene el Reglamento y aprobaciones de la *Unión de Damas Españolas del Sdo. Corazón de Jesús.*

El Santo Padre celebra mucho la prosperidad con que va desarrollándose esta obra y la buena acogida que ha merecido no solamente entre las piadosas Damas Españolas, sino hasta en la misma Familia Real, que no desmiente nunca, con altos ejemplos, el glorioso título de católica.

Ha dado encargo Su Santidad, de felicitar á V. especialmente por el éxito lisonjero obtenido en el establecimiento de la Junta Central de Madrid y manda una especial Bendición Apostólica para V. como

Presidenta General y para todas las Juntas establecidas y que se establezcan según lo que tan sabiamente dispone el citado Reglamento.

Con este motivo me es grato reiterarme de V. Señora Marquesa, atento seguro servidor,

Roma 18 Marzo 1910.

R. Card. Merry del Val.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

S. CONGREGAZIONE DEI RITI.

Il giorno 19 del corrente mese di Aprile, nel Palazzo Apostolico Vaticano, si terrà la Congregazione Ordinaria dei Sacri Riti, per discutere le seguenti Cause:

I. Introduzione della Causa di Beatificazione e Canonizzazione del Venerabile Servo di Dio Pasquale Attardi, Sacerdote Secolare della Archidiocesi di Napoli.

II. Conferma del culto prestato *ab immemorabili* al Servo di Dio Bartolo Buonpedoni della diocesi di Colle in Toscana e del Terzo Ordine di S. Francesco.

III. Concessione ed approvazione dell'Officio e Messa propria, nonchè dell'Elogio da inserirsi nel Martirologio dell'Ordine di S. Benedetto, in onore del Beato Uttone primo Abate Mettense e del Beato Gamalberto parroco.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Il Santo Padre, con biglietto della Segreteria di Stato, si è degnato di nominare:

23 Marzo 1910. — L'Emo Sig. Cardinale Giuseppe Calasanzio Vives y Tuto, Protettore delle Suore Terziarie Cappuccine di Loano.

2 Aprile 1910. — L'Illmo e Rmo Mons. La Fontaine, Vescovo titolare di Caristo, Segretario della Sacra Congregazione dei Riti.

5 Aprile. — L'Illmo e Rmo Mons. Giuseppe Alberti, Canonico teologo della Cattedrale di Acquapendente, Uditore della Sacra Romana Rota.

Il Santo Padre, con biglietto della Segreteria di Stato e con Breve pontificio, si è degnato di nominare:

Protonotari apostolici ad instar participantium:

2 Marzo 1910. — Mons. Vincenzo Ferreira Galvão, Vicario Generale della diocesi di S. Luigi del Maragnano;

— Rev. Can. Pietro Sincich, Decano del Capitolo della Cattedrale di Trieste.

Prelati domestici:

26 Febbraio 1910. — Rev. D. Luigi Evrard, Canonico della metropolitana di Malines;

— Mons. Emilio Tieraerts, Canonico della metropolitana di Malines, Elemosiniere di Corte;

— Il Rev. Can. Paolino Ladeuze Rettore Magnifico della Università cattolica di Lovanio.

14 Marzo 1910. — Mons. D. Stefano Rada, Canonico della Cattedrale di Veszprimia.

15 Marzo. — Il Rev. Can. Emilio Chiarini, Vicario Generale della diocesi di Grosseto.

ONORIFICENZE

Sua Santità, con biglietto della Segreteria di Stato e con Breve, si è degnata conferire le seguenti onorificenze:

La Gran Croce dell' Ordine Piano:

14 Marzo 1910. — Al Sig. Giuliano Davignon, Ministro degli Affari Esteri nel Belgio.

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

9 Marzo 1910. — Al Sig. Francesco Müller, dell'Archidiocesi di Colonia.

Il Cavalierato dello stesso Ordine:

1 Marzo 1910. — Al Sig. Giovanni Terrel, dell'archidiocesi di Lione,

— Al Sig. Abele Waldmann, dell'archidiocesi di Lione.

12 Marzo. — Al Sig. Dott. Giuseppe Franz, della diocesi di Breslavia.

Il Cavalierato dell' Ordine di S. Silvestro Papa:

18 Marzo 1910. — Al Sig. Francesco Rosa, di Roma.

MAGGIORDOMATO DI SUA SANTITÀ

NOMINE

La Santità di nostro Signore, con biglietto di S. E. Rma Mons. Maggiordomo, si è degnata di nominare:

Camerieri segreti soprannumerari:

8 Marzo 1910. — Il Rev. D. Vincenzo Porrisini, della Archidiocesi di Ravenna;

— Il Rev. D. Gioacchino Reyes Mendez, della diocesi di Siviglia;

— Il Rev. D. Carlo Schnabl, della diocesi di Vienna.

14 Marzo. — Il Rev. D. Giuseppe Mössmer, della Archidiocesi di Strigonia;

— Il Rev. D. Giovanni Dib;

— Il Rev. D. Giuseppe Trikál, della Archidiocesi di Strigonia.

23 Marzo. — Il Rev. D. Francesco Fisauli, della diocesi di Acireale.

Camerieri segreti di spada e cappa soprannumerari:

10 Marzo 1910. — Il Sig. Conte Francesco Vitali, della Archidiocesi di Fermo.

14 Marzo. — Il Sig. Antonio Swane Jurgens, della diocesi di Bois-le-duc.

Camerieri d'onore in abito paonazzo:

8 Marzo 1910. — Il Rev. D. Ignazio Dubowski, della diocesi di Luceoria.

14 Marzo. — Il Rev. D. Augusto Giorgini, della diocesi di Senigallia.

NECROLOGIO

24 Marzo 1910. — Mons. Simone Millinovic, dei Minori. Arcivescovo di Antivari.

5 Aprile 1910. — Mons. Venceslao Giannuzzi, Canonico della Basilica Vaticana.

6 Aprile. — Mons. Bernardino di Milia, dei Minori Cappuccini. Vescovo di Larino.

APPENDIX

Edito in n.° praecedenti p. 220 indulto extensionis Litterarum Apostolicarum " Trans Oceanum " *et constitutionis* " Romanos Pontifices " *ad Insulas Philippinas, placet ad commodum lectorum ipsas constitutiones ex integro heic referre.*

I.

CONSTITUTIO

QUA NONNULLA CONTROVERSIARUM CAPITA INTER EPISCOPOS ET MISSIONARIOS REGULARES ANGLIAE ET SCOTIAE DEFINIUNTUR.

LEO EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Romanos Pontifices Decessores Nostros paterno semper caritatis affectu inclytam Anglorum gentem fovisse, et monumentis suis testatur historia, et felicis recordationis Pius IX in Litteris *Universalis Ecclesiae* III kalend. Octobris anno Incarnationis Dominicae MDCCCL datis, graviter ac diserte demonstravit. Quum autem per eas Litteras episcopalem hierarchiam idem Pontifex inter Anglos restitueret, cumulavit quodammodo, quantum temporum ratio sinebat, ea benefacta quibus Apostolica Sedes nationem illam fuerat prosequuta. Ex dioecesium enim restitutione pars illa dominici gregis ad nuptias Agni caelestis iam vocata, ac mystico Eius corpori sociata, pleniorem veritatis atque ordinis per Episcoporum gubernationem et regimen rursus adepta est. *Episcopi quippe*, inquit S. Irenaeus [1], *successionem habent ab Apostolis, qui cum Episcopatus successione charisma veritatis certum, secundum placitum Patris, acceperunt*; atque inde fit, quemadmodum S. Cyprianus monet [2], *ut Ecclesia super Episcopos constituatur, et omnis actus Ecclesiae per eosdem Praepositos gubernetur.*

Huic sane sapienti consilio mirifice respondit eventus; plura nimirum Concilia provincialia celebrata, quae saluberrimis legibus religiosa

[1] *Adv. haer.* lib. IV, cap. 26, n. 2.
[2] Epist. 29 *ad lapsos.*

dioecesium negotia ordinarunt: latius propagata in dies catholica fides, et complures nobilitate generis et doctrina praestantes ad unitatem Ecclesiae revocati: clerus admodum auctus: auctae pariter religiosae domus non modo ex regularibus ordinibus, sed ex iis etiam recentioribus institutis, quae moderandis adolescentium moribus, vel caritatis operibus exercendis optime de re christiana et civili societate meruerunt: constituta pia laicorum sodalitia: novae missiones novaeque Ecclesiae quamplures erectae, nobili instructu divites, egregio cultu decorae; permulta etiam item condita orphanis alendis hospitia, seminaria, collegia et scholae, in quibus pueri et adolescentes frequentissimi ad pietatem ac litteras instituuntur.

Cuius quidem rei laus non exigua tribuenda est Britannicae gentis ingenio, quod prout constans et invictum est contra vim adversam, ita veritatis et rationis voce facile flectitur, ut proinde vere de ipsis dixerit Tertullianus *Britannorum inaccessa Romanis loca, Christo subiecta* [1]. At praecipuum sibi laudis meritum vindicant cum assidua Episcoporum vigilantia, tum Cleri universi docilis ad parendum voluntas, prompta ad agendum sollertia.

Nihilominus quaedam ex ipsa rerum conditione ortae difficultates dissensusque inter sacrorum Antistites et sodales ordinum religiosorum obstiterunt, quominus uberiores fructus perciperentur. Illi enim, cum praescripta fuisset per memoratas Litteras Praedecessoris Nostri communis iuris observantia, rati sunt se posse omnia decernere quae ad ipsius iuris executionem pertinent, quaeve ex generali Ecclesiae disciplina Episcoporum potestati permissa sunt. Plures contra gravesque causae prohibebant, ne peculiaris missionum disciplina, quae iam inveteraverat, repente penitus aboleretur. Ad has propterea difficultates avertendas et controversias finiendas Angliae Episcopi, pro sua in hanc Apostolicam Sedem observantia, Nos adiere rogantes, ut suprema auctoritate Nostra dirimerentur.

Nos vicissim haud gravate eam postulationem excepimus, tum quia nobilem illam nationem non minore quam Decessores Nostri benevolentia complectimur, tum quia nihil Nobis est antiquius, quam ut sublatis dissidii causis stabilis ubique vigeat mutua cum caritate concordia. Quo gravius autem et cautius a Nobis iudicatio fieret, non modo iis quae ultro citroque adducebantur iuribus et auctoritatibus diligenter animum adiecimus, sed etiam sententiam perrogavimus Congregationis specialiter deputatae aliquot S. R. E. Cardinalium a duobus sacris Consiliis, quo-

[1] Lib. *adv. iudaeos.* cap. 5.

rum alterum Episcoporum et Regularium negotiis expediendis praeest, alterum christiano nomini propagando. Hi cunctis accurate exploratis quae in deliberationem cadebant, et rationum momentis, quae afferebantur utrinque, religiose perpensis, fideliter Nobis exposuerunt quid aequius melius de singulis quaestionibus decernendum sibi videretur in Domino. Audito itaque memoratorum Cardinalium consilio, causaque probe cognita, supremum iudicium Nostrum de controversiis ac dubitationibus quae praepositae sunt per hanc Constitutionem pronunciamus.

Multiplex licet varieque implexa sit congeries rerum quae in disceptationem vocantur, omnes tamen ad tria potissimum capita commode redigi posse arbitramur, quorum alterum ad familiarum religiosarum exemptionem pertinet ab episcopali iurisdictione; alterum ministeria respicit, quae a regularibus missionariis exercentur; tertium quaestiones complectitur de bonis temporalibus deque usu in quem illa oporteat converti.

Ad regularium exemptionem quod attinet, certa et cognita sunt canonici iuris praescripta. Scilicet quamvis in ecclesiastica hierarchia, quae est *divina ordinatione* constituta, presbyteri et ministri sint inferiores Episcopis, horumque auctoritate regantur [1]; tamen quo melius in religiosis ordinibus omnia essent inter se apta et connexa, ac sodales singuli pacato et aequabili vitae cursu uterentur; denique ut esset incremento et perfectioni *religiosae conversationis* [2] consultum, haud immerito Romani Pontifices, quorum est dioeceses describere, ac suos cuique subditos sacra potestate regundos adtribuere, Clerum Regularem Episcoporum iurisdictione exemptum esse statuerunt. Cuius rei non ea fuit causa quod placuerit religiosas sodalitates potiore conditione frui quam clerum saecularem; sed quod earum domus habitae fuerint iuris fictione quasi territoria quaedam ab ipsis dioecesibus avulsa. Ex quo factum est ut religiosae familiae, quas iure communi et Episcopis propter hieraticum principatum, et Pontifici maximo propter primatum Pontificium immediate subesse oporteret [3], in Eius potestate esse porrexerint, ex Episcoporum potestate per privilegium exierint. Quum autem se ipsa intra fines dioecesium vitam degant, sic huius privilegii temperata vis est, ut sarta tecta sit dioecesana disciplina, adeoque ut clerus regularis in multis subesse debeat episcopali potestati sive ordinariae sive delegatae.

[1] Concil. Trid., sess. 23. *de sacram. ord.*, can. 7.

[2] S. Gregor. M., *Epist. III.* lib. IX. — Bened. XIV, *Epist. Decret.. Apostolicae servitutis*, prid. Idus Mart. 1742.

[3] Concil. Vatic. Constit.. *Pastor aeternus*. cap. 3.

De hoc itaque privilegio exemptionis dubitatum est, num eo muniantur religiosi sodales, qui in Anglia et Scotia missionum causa consistunt: hi enim ut plurimum in privatis domibus terni, bini, interdum singuli commorantur. Et quamvis Benedictus XIV in Constit. *Apostolicum ministerium,* III kalend. Iunii anno Incarnationis Dominicae MDCCLIII, memoratos missionarios regulares privilegio perfrui declaraverit, subdubitandum tamen Episcopi rursus in praesens existimabant, eo quod, restituta episcopali hierarchia, rem catholicam ad iuris communis formam in ea regione gubernari oportet. Iure autem communi [1] constitutum est, ut domus, quae sodales religiosos sex minimum non capiant, in potestate Episcoporum esse omnino debeant. Insuper ipse Constitutionis Auctor visus est ponere privilegii causam in « publici regiminis legibus..... quibus coenobia quaecumque prohibentur »; hanc vero causam compertum est fuisse sublatam, quum plures iam annos per leges liceat religiosis sodalibus in collegia coire.

Nihilominus haec tanti non sunt, ut reapse privilegium defecisse iudicemus. Nam quamvis hierarchiae instauratio faciat, ut res catholica apud Anglos ad communem Ecclesiae disciplinam *potentialiter* revocata intelligatur; adhuc tamen res ibi geruntur eodem fere modo atque in missionibus geri solent. Iamvero sacrum Consilium christiano nomini propagando pluries declaravit, Constitutiones Clementis VIII *Quoniam* IX kal. Iulii MDCIII, Gregorii XV *Cum alias* XVI kal. Septemb. MDCXXII, Urbani VIII *Romanus Pontifex* V kal. Septemb. MDCXXIV, itemque Constitutiones Innocentii X non esse de domibus atque hospitiis missionum intelligendas [2]. Ac merito quidem; nam quum dubium iamdudum fuisset propositum Clementi VIII, utrum religiosi viri ad Indos missi in culturam animarum existimandi essent quasi vitam degentes extra coenobii septa, proindeque Episcopis subesse Tridentina lege iuberentur, Pontifex ille per Constitutionem *Religiosorum quorumcumque* VI Idus Novembris MDCI decreverat eos « reputandos esse tamquam religiosos viventes intra « claustra » quamobrem « in concernentibus curam animarum Ordinario « loci subesse: in reliquis vero non Ordinario loci, sed suis superioribus « subiectos remanere ». Neque aliud sensit iudicavitque Benedictus XIV in suis Constitutionibus *Quamvis* V kal. Martii MDCCXLVI; *Cum nuper* VI us Novembris MDCCLI, et *Cum alias* V Iunii MDCCLIII. Ex quibus omnibus liquet, etiam hospitia ac domos quantumvis incolarum pauci-

[1] Innocent. X, Constit. *Instaurandae.* die 15 Octob. 1652. Constit. *Ut in parvis.* die 10 Februar. 1654.

[2] S. Cong. de Prop. Fide 30 Ianuarii 1627; 27 Martii 1631; 5 Octobris 1655; 23 Septembris 1805; 29 Martii 1834.

tate infrequentes huius, de quo agitur, privilegii iure comprehendi, idque non in locis solum ubi Vicarii apostolici, sed etiam ubi Episcopi praesunt; de Episcopis enim in Constitutionibus, quas memoravimus, agebatur. Apparet insuper rationem potissimam exemptionis missionariorum regularium in Anglia non esse exquirendam in legibus civilibus, quae coenobiis erigendis obessent; sed magis in eo salutari ac nobilissimo ministerio, quod a viris apostolicis exercetur. Quod non obscure Benedictus XIV significavit inquiens, « regulares Anglicanae missionis desti- « natos illuc proficisci in bonum sanctae nostrae religionis ». Eamdemque causam pariter attulerat Clemens VIII, cum de sodalibus religiosis ad Indos profectis docuerat, ipsos antistitum suorum iussu illuc concessisse, ibique sub disciplina praefecti provinciae versari « ad praedicandum « sanctum Dei evangelium et viam veritatis et salutis demonstrandam ». Hinc post sublatas leges sodalitiis regularibus infensas, et hierarchia catholica in integrum restituta, ipsi Britannorum Episcopi in priori Synodo Westmonasteriensi testati sunt, rata sibi privilegia fore, « qui- « bus viri religiosi suis in domibus vel extra legitime gaudent » quamvis « extra monasteria ut plurimum degant ».

Quamobrem in praesenti etiam Ecclesiae catholicae apud Britannos conditione declarare non dubitamus: Regulares, qui in residentiis missionum commorantur, exemptos esse ab Ordinarii iurisdictione, non secus ac regulares intra claustra viventes, praeter quam in casibus a iure nominatim expressis, et generatim in iis quae concernunt curam animarum et sacramentorum administrationem.

Praecipuam hanc quam definivimus controversiam altera excipiebat affinis, de obligatione qua teneantur Rectores missionum creditam habentes animarum curam, eorumque vicarii, aliique religiosi sodales, facultatibus praediti quae missionariis conceduntur, ut intersint iis Cleri conventibus, quos *collationes* seu *conferentias* vocant, neque non Synodis dioecesanis. Cuius quaestionis vis et ratio ut intelligatur, praestat memorare quod in Concilio Westmonasteriensi Provinciali IV praecipitur his verbis: « Si duo vel plures sint sacerdotes in eadem missione, unum « tantum primum designandum, qui gerat curam animarum et admini- « strationem Ecclesiae..... ceteros omnes curam quam habent animarum « cum dependentia a primo exercere »[1]. Comperta itaque natura facti de quo agitur, et semota tantisper ea quaestionis parte quae Synodos respicit, ambigi nequit, quin Rectores missionum adesse debeant iis Cleri coetibus, qui *collationes* dicuntur. Namque eorum causa eadem ferme est ac

[1] Dec. 10, n. 10.

parochorum; parochos autem etiam regulares ea obligatione adstringi et docuit Benedictus XIV Const. *Firmandis*, § 6, VIII Idus Novemb. MDCCXLIV, et sacrum Consilium Tridentinis decretis interpretandis pluries declaravit [1]. Recte igitur in praedicta Synodo Westmonasteriensi fuit constitutum « Ad suam collationem tenentur convenire, respondere parati omnes « sacerdotes saeculares et regulares, salvis eorum iuribus, qui curam « habent animarum ». Aliter dicendum videretur de vicariis, aliisque religiosis viris apostolica munia obeuntibus. His enim integrum quidem est de *iure constituto* a memoratis collationibus abstinere, prout alias fuit a sacra Congregatione Concilii declaratum [2]. At Nos minime praeterit Concilium Romanum habitum anno MDCCXXV auctoritate Benedicti XIII iussisse confessarios omnes etiam ex ordinibus regularibus intra fines provinciae commorantes coetus illos celebrare « dummodo « morales in eorum conventibus lectiones non habeantur ». Quum autem quod sine effectu geritur id geri nullo modo videatur, sacrum Consilium christiano nomini propagando merito existimans domesticas regularium collationes in quibusdam missionum locis parum fructuosas ob exiguum sodalium numerum futuras, cunctis et singulis illic munere perfungentibus imperavit, ut Cleri conventibus interessent. Hisce igitur rationibus permoti declaramus, omnes missionum rectores Cleri collationibus adesse ex officio debere, simulque decernimus ac praecipimus ut iisdem intersint vicarii quoque, aliique religiosi viri missionariis facultatibus concedi solitis instructi, qui hospitia, parvasque missionum domos incolunt.

De officio conveniendi ad Synodum explorata Tridentina lex est [3]: « Synodi quoque dioecesanae quotannis celebrentur, ad quas exempti « etiam omnes, qui alias, cessante exemptione, interesse deberent, nec « capitulis generalibus subduntur, accedere tenentur. Ratione autem « parochialium aut aliarum saecularium ecclesiarum etiam adnexarum, « debent ii qui illarum curam gerunt, quicumque illi sint, Synodo inte- « resse ». Quam legem egregie illustravit Benedictus XIV [4]. Neque vero putamus cuiquam negotium facessere decretum Alexandri VIII, III kal. Aprilis MDCXCI quo cavetur, ut ad synodum accedant Abbates, Rectores, Praefecti, omnes antistites domorum religiosarum quas Innocentius X Episcoporum potestati subiecerat. Quum enim Innocentianae Constitu-

[1] *Forosempronien.* 5 Septemb. 1650, Lib. 19 Decret.

[2] *Forosempronien.* 12 Maii 1681, Lib. 53, Decr. fol. 258. *Aquipendien.* VV. SS. LL. 12 Martii 1718.

[3] Sess. 24, cap. 2, *de reform.*

[4] *De Synod. dioec.*, lib 3, cap. 1, § 11.

tiones viros apostolicos, qui in sacris missionibus versantur, non attingant, facile intelligitur, neque decretum Alexandri VIII ad eos, de quibus modo apud Nos agitur, pertinere. Quare huic posteriori quaestionis parti hoc unum respondemus: standum esse decretis Synodi Tridentinae.

Proxima est quaestio quae respicit appellationem ab interpretatione, quam Episcopi ediderint, decretorum synodalium. Namque hisce decretis pareant oportet etiam religiosi sodales in iis quae ad curam animarum et sacramentorum administrationem referuntur [1], ceterisque in rebus « in « quibus eos Episcoporum iurisdictioni subesse canonica praecipiunt « instituta » [2]. Profecto dubitare non licet quin ab iis interpretationibus ad Sedem Apostolicam provocatio sit; « siquidem, Gelasio I [3] et Nicolao I [4] « auctoribus, ad illam de qualibet mundi parte canones appellari volue- « runt: ab illa autem nemo sit appellare permissus ». Quare huius appellationis tantummodo vis et effectus potest in dubitationem adduci. At haec dubitatio facile tollitur, si apta fiat causarum distinctio. Fas est nimirum Regularibus appellare *in devolutivo* tantum, quoad interpretationem decretorum, quae de iure communi, sive ordinario sive delegato, Regulares etiam afficiunt; quo vero ad interpretationem aliorum decretorum etiam *in suspensivo*. Authentica namque interpretatio quae manat ab Episcopis, qui Synodorum auctores sunt, tanti profecto est, quanti sunt ipsa decreta. Ex quo illud omnino est consequens, licere religiosis sodalibus a primo decretorum genere appellare eo iure et modo, quo licet cuilibet e dioecesi appellare a lege communi, scilicet *in devolutivo* [5]. At vero ad reliqua decreta quod attinet, ea certa lata contra regulares vim rationemque legis amittunt: quare constat illos sic exemptionem a iurisdictione episcopali possidere uti ante possederint; donec Pontificis maximi auctoritate iudicetur, iure ne an secus cum iis actum sit.

Hactenus de exemptionis privilegio; nunc de iis quaestionibus dicendum, quibus ministeria quaedam per regulares exercita occasionem praebuerunt. Excellit inter haec munus curationis animarum, quod saepe, ut innuimus, religiosis viris demandatur intra fines ab Episcopis praestitutos; locus autem iis finibus comprehensus *missionis* nomine designatur. Iamvero de his missionibus disceptatum fuit, an et quomodo fieri possit ab Episcopis earum divisio, seu, ut dici solet, dismembratio.

[1] Conc. Trid., sess. 25, cap. 11, *de regular.*

[2] Innoc. IV, cap. I, *de privileg.*, in 6.

[3] Epist. 7, *ad Episc. Dardanen.*, an. 495, tom. 2, *Collect. Harduini.*

[4] Epist. 8, *ad Michael. Imperat.*, tom. 5, *Collect. Harduini.*

[5] Bened. XIV, *de Synod. Dioec.*, lib. 13, cap. 5, § 2.

Nam qui Regularium iura tuebantur, negabant hanc divisionem fieri posse nisi legitimis de causis, adhibitisque iuris solemniis quae praescripta sunt ab Alexandro III [1] et a Concilio Tridentino [2]. Alio vero erat Episcoporum opinatio.

Profecto si divisio fiat paroeciae veri nominis, sive antiquitus conditae, sive recentiore memoria iure constitutae, dubitandum non est quin nefas sit Episcopo canonum praescripta contemnere. At Britannicae missiones generatim in paroecias ad iuris tramites erectae non sunt: idcirco sacrum Consilium christiano nomini propagando anno MDCCCLXVI officium applicandi missam pro populo ad Episcopum pertinere censuit, propterea quod dioecesium Britannicarum non ea sit constitutio, ut in veras paroecias dispositae sint. Itaque ad divisionem missionis simplicis ea iuris solemnia transferenda non sunt, quae super dismembratione paroeciarum fuerunt constituta: eo vel magis quod propter missionum indolem et peculiares circumstantias, numero plures ac leviores causae possint occurrere, quae istarum divisionem suadeant, quam quae iure definitae sint ut fiat paroeciarum divisio. Neve quis urgeat similitudinem quam utraeque inter se habent; cum enim obligatio servandi solemnia iuris libertatem agendi coerceat, ad similes causas non est pertrahenda. Silentibus itaque hac super re generalibus Ecclesiae legibus, necesse est ut Concilii Provincialis Westmonasteriensis valeat auctoritas, cuius hoc decretum est: « Non obstante rectoris missionarii deputatione, « licebit Episcopo de consilio Capituli, intra limites missionis cui prae- « ponitur, novas ecclesias condere ac portionem districtus iis attribuere, « si necessitas aut utilitas populi fidelis id requirat ». Quae cum sint ita, ad propositam consultationem respondemus: licere Episcopis missiones dividere, servata forma sancti Concilii Tridentini [3], quoad missiones quae sunt vere proprieque dictae paroeciae; quoad reliquas vero, ad formam Synodi I Provincialis Westmonasteriensis [4]. Quo melius autem missioni, quae dividenda sit, eiusque administris prospiciatur, volumus ac praecipimus, ut sententia quoque rectoris exquiratur, quod iam accepimus laudabiliter esse in more positum: quod si a religiosis sodalibus missio administretur, Praefectus Ordinis audiatur; salvo iure appellandi, si res postulet, a decreto episcopali ad Sanctam Sedem *in devolutivo* tantum.

Peracta missionis, cui regulares praesint, dismembratione, alia nonnunquam quaestio suboritur: utrum nempe Episcopus in praeficiendo

[1] Cap. *ad audientiam, de Eccles. aedific.*

[2] Sess. 21, cap. 4, *de reform.*

[3] Cap. 4, sess. 21, *de reform.*

[4] *De regimine congregationum* seu *missionum*, n. 5.

Rectore missioni, quae nova erigitur, ipsos religiosos sodales ceteris debeat praeferre. — Quamvis illi hanc sibi praerogativam adserant, obscurum tamen non est, haud leves exinde secuturas difficultates et offensiones. Ceterum in ea de qua sermo est, nova erectione necesse est alterutrum contingere; nimirum ut paroecia veri nominis, aut mera missio constituatur. Si primum fieret, per quam alienum esset ab Ecclesiae disciplinae religiosa familia arcessitum parochum praeferri; sic enim iure quod modo viget arcentur regulares a parochi munere, ut illud suscepturi venia Apostolica indigeant. Ad rem Benedictus XIV in Constit. *Cum nuper*, VI Idus Novembris MDCCLI. « Quemadmodum, inquit, negari nequit « ex veteri canonum lege, monachos et regulares ecclesiarum paro- « chialium regiminis capaces fuisse, ita certum nunc est ex recentiori « canonica disciplina interdictum esse regularibus parochiarum curam « adsumere sine dispensatione Apostolica ». Hinc sacrum Consilium Tridentinis decretis interpretandis [1] ad dubium « an annuendum sit pre- « cibus Patrum Augustinianorum de nova paroecia iisdem concedenda » rescripsit - negative et amplius -. Sin autem, quod secundo loco posuimus, mera missio erigitur, ius certe non obest religiosis viris ne inter eos eligatur rector; ast ne iis quidem praeferri optantibus suffragatur. Rem itaque integram et in sua potestate positam aggrediens Episcopus, libertate sua utatur oportet; ubi enim iura silent, loco legis et Praesulis auctoritas; praesertim vero quod, ut doctorum fert adagium, Episcopus *intentionem habet in iure fundatam* in rebus omnibus, quae ad dioecesim suam administrandam attinent. Quamobrem praelatio quoad novam missionem, a Regularibus expetita, aut nullo iuris subsidio fulcitur, aut in disertam iuris dispositionem offendit.

Officium curationis animarum sedulitati Regularium commissum alias etiam dubitationes gignit; eaeque loca spectant finibus comprehensa missionum quae ab ipsis reguntur. Coepit enim ambigi utrum coemeteria et pia loca, intra fines illarum sita, Episcopus visitare possit. Ast in coemeteriis facilis ac prona suppetit distinctionis adeoque finiendae controversiae ratio. Nam si de coemeteriis agatur quae solis religiosis familiis reservantur, ea plane ab Episcopi iurisdictione, proindeque a visitatione exempta sunt; cetera vero fidelium multitudini communia, quum uno ordine haberi debeant cum coemeteriis paroecialibus, iurisdictioni Ordinariorum subsunt indubitate, ac propterea optimo iure ab Episcopo visitantur, quemadmodum statuit Benedictus XIV in Constit. *Firmandis* VIII Idus Novembris MDCCXLIV. Haud absimili distinctione de

[1] In *Januen.. dismembrationis*, XXV Ianuarii MDCCCLXXIX.

locis piis quaestio dirimitur, ea secernendo quae exempta sunt ab iis quibus praeest Episcopus sive ordinario iure, sive delegato. De utrisque igitur, tum coemeteriis tum piis locis, sententiam Nostram paucis complectimur pronunciantes: sacrorum canonum et constitutionum Apostolicarum praescripta esse servanda.

Superioribus dubiis arcto iungitur nexu illud quo quaeritur an Episcopis subesse debeant scholae pauperum, quae *elementares* etiam, *primariae, puerorum* nuncupantur; est enim sanctissimum docendi ministerium, et proximum pus locis ordinem tenent scholae de quibus agendum est. Quo illae pertineant ex ipso nomine dignoscitur; intendunt nimirum ad puerilem aetatem primis litterarum elementis primisque fidei veritatibus, ac morum praeceptis apte instituendam: quae quidem institutio omnibus est temporibus, locis et vitae generibus necessaria, ac multum habet momenti ad universae societatis humanae, nedum singulorum hominum incolumitatem; ex puerili enim institutione pendet, ut plurimum, qua quis ratione sit reliquae aetatis spatium acturus. Itaque quid a docentibus eo loci praecipue praestandum sit, sapienter Pius IX significavit scribens, « In hisce potissimum scholis omnes cuiusque e « populo classis pueri vel a teneris annis sanctissimae nostrae religionis « mysteriis ac praeceptionibus sedulo sunt erudiendi et ad pietatem mo- « rumque honestatem, et ad religionem civilemque vivendi rationem « accurate formandi, atque in iisdem scholis religiosa praesertim doctrina « ita primarium in institutione et educatione locum habere ac dominari « debet, ut aliorum cognitiones, quibus iuventus ibi imbuitur, adventitiae « appareant » [1]. — Nemo exhinc non intelligit istam puerorum institutionem in Episcoporum officiis esse ponendam, et scholas, de quibus agitur, tam in urbibus frequentissimis, quam in pagis exiguis inter opera contineri quae ad rem dioecesanam maxime pertinent.

Insuper quod ratio suadet lux historiae confirmat. Nullum quippe fuit tempus quo singularis non eluxerit Conciliorum cura in huiusmodi scholis ordinandis ac tuendis, pro quibus plura sapienter constituerunt. Eorum nempe decretis prospectum est ut illas Episcopi in oppidis et pagis restitui et augeri curarent [2], puerique ad discendum admitterentur, quaibet, si fieri posset, impensa remissa [3]. Eorumdem auctoritate dictae

[1] Epist. ad Archiep. Friburgen., *Cum non sine maxima*, XIV Iulii MDCCCLXIV, *Acta*, vol. 3.

[2] Synod. I Provincial. *Cameracen.*, tit. *de scholis*, cap. 1. Synod. Provincial. *Mechlinien.*, tit. *de scholis*, cap. 2.

[3] Synod. *Namurcen.*, an. 1604, tit. 2, cap. 1.

leges, quibus alumni religioni ac pietati operam darent [1], definitae dotes et ornamenta animi, quibus magistros praeditos esse oporteret [2], iisque imperatum, uti iurarent iuxta formulam catholicae professionis [3]: demum scholarum curatores constituti qui eas adirent, ac circumspicerent ne quid inesset vitii aut incommodi, neve quid omitteretur ex iis rebus, quas de illarum disciplina leges dioecesanae sanxissent [4]. Ad haec, quum Patres Conciliorum probe intelligerent parochos etiam pastoralis ministerii compotes esse, partes haud exiguas iisdem tribuerunt in scholis puerorum, quarum cura cum animarum curatione summa necessitate iungitur. Placuit igitur in singulis paroeciis pueriles scholas constitui [5], quibus nomen est *parochialibus* impositum [6]: iussi sunt parochi munus docendi suscipere, sibique adiutricem operam magistrorum et magistrarum adsciscere [7]: iisdem negotium datum scholas regendi et curandi diligentissime [8]: quae omnia si non ex fide integreque gesserint, officium deseruisse arguuntur [9], dignique habentur in quos Episcopus animadvertat [10]. In unum ergo collineant argumenta ex ratione et factis petita, ut scholae, quas pauperum vocant institutis dioecesanis et paroecialibus praecipuo iure adnumerandae sint; eaque de causa Britannorum Episcopi ad hanc usque aetatem in missionibus tam saecularibus quam regularibus easdem pro potestate sua visitare consueverunt. Quod et Nos probantes declaramus: Episcopos ius habere quoad omnia visitandi huiusmodi scholas pauperum in missionibus et paroeciis regularibus aeque ac in saecularibus.

Alia profecto causa est ceterarum scholarum et collegiorum, in quibus religiosi viri secundum ordinis sui praescripta iuventuti catho-

[1] Synod. *Antuerpien.*, sub Mireo, tit. 9, cap. 3.

[2] Synod. *Cameracen.*, an. 1550.

[3] Synod. II Provinc. *Mechlinien.*, tit. 1, cap. 3.

[4] Synod. II Provinc. *Mechlinien.*, tit. 20, cap. 4. — Synod. Provinc. *Pragen.*, an. 1860, tit. 2, cap. 7.

[5] Synod. *Valensien.*, an. 529, can. 1. — Synod. *Nanneten.*, relat. in cap. 3, *de vit. et hon. clericor.* — Synod. *Burdigalen.*, an. 1583, tit. 27.

[6] Synod. I Provinc. *Mechlinien.*, tit. *de scholis*, cap. 2. — Synod. Provinc. *Colocen.*, an. 1863, tit. 6. — Synod. Provinc. *apud Maynooth*, anno 1875.

[7] Synod. *Nanneten.*, sup. cit. — Synod. *Antuerpien.*, sup. cit. — Synod. Provinc. *Burdigalen.*, an. 1850, tit. 6, cap. 3.

[8] Synod. Provinc. *Viennen.*, an. 1858, tit. 6, cap. 8. — Synod. Provinc. *Ultraiecten.*, an. 1865, tit. 3, cap. 2.

[9] Synod. Provinc. *Colocen.*, an. 1863, tit. 6, cap. 5. — Synod. Provinc. *Colonien.*, an. 1860, tit. 2, cap. 23. — Synod. Provinc. *Ultraiecten.*, an. 1863, tit. 9, cap. 5.

[10] Synod. I Provinc. *Cameracen.*, tit. *de scholis*, cap. 2.

licae instituendae operam dare solent; in hisce enim et ratio postulat, et Nos volumus firma atque integra privilegia manere quae illis ab Apostolica Sede collata sunt, prout aperte est declaratum anno MDCCCLXXIV a sacro Consilio christiano nomini propagando, quum acta expenderentur Concilii Provincialis Westmonasteriensis IV [1].

Quum res in vado sit quod ad scholas attinet et collegia regularium iam constituta, adhuc tamen est in ancipiti, si de novis erigendis agatur. De his enim quaeritur; an et cuius superioris venia sit impetranda? Porro cum latius ea dubitatio pateat et ecclesiarum quoque ac coenobiorum erectionem pertingat, omnia haec unius quaestionis et iudicii terminis complectimur. Atque hic primo occurrunt Decretales veteres, quibus est cautum ne quid huiusmodi quisquam institueret absque Sedis Apostolicae licentia speciali [2]. Postmodum Tridentina Synodus in eodem genere quidquam operum fieri prohibuit « sine Epi« scopi, in cuius dioecesi erigenda sunt, licentia prius obtenta [3] »: quo tamen Concilii decreto haud est superioribus legibus derogatum, veniam ab Apostolica Sede impetrari iubentibus. Quapropter cum ea in re liberius passim ageretur, Urbanus VIII [4] pravam consuetudinem emendaturus, opera eiusmodi improbavit tam quae sine venia Episcopi, quam quae sola illius auctoritate susciperentur, et veterum canonum simul Conciliique Tridentini leges omnino in posterum servari decrevit. — Huc etiam spectavit Innocentius X in Constitut. *Instaurandae* idibus Octobris MDCLII, qua praecepit ut nemo ex familiis regularibus « domos vel « loca quaecumque de novo recipere vel fundare praesumat absque Sedis « Apostolicae licentia speciali ». Quare communis hodie sententia est, cui favet passim rerum iudicatarum auctoritas, non licere Regularibus, tam intra quam extra Italiam, nova monasteria aut conventus sive collegia fundare, sola Episcopi venia impetrata, sed indultam quoque a Sede Apostolica facultatem requiri [5]. Iisdem insistens vestigiis sacrum Consilium christiano nomini propagando pluries decrevit, veniam Apostolicae Sedis et Episcopi aut Vicarii Apostolici ecclesiis collegiisque erigendis, etiam in missionibus, ubi religiosi sodales domos sedesque

[1] Decret. 26.

[2] Cap. *Religiosorum, § confirmatas, de relig. domib.* et cap. *Ex eo* de excess. praelat. in 6.

[3] Conc. Trident., sess. 25, cap. 3, *de Regular.*

[4] Constit. *Romanus Pontifex*, XIII Kalend. Septembris 1624.

[5] Bened. XIV, *de Synod. dioeces.*, lib. 9, cap. 1, num. 9. — Monacelli, *formul. legal.*, part. 1, tit. 6, form. 19, num. 31.

habeant, esse omnino necessariam [1]. His ergo de causis ad propositum dubium respondemus: sodalibus religiosis novas sibi sedes constituere, erigendo novas ecclesias, aperiendove coenobia, collegia, scholas, nisi obtenta prius expressa licentia Ordinarii loci et Sedis Apostolicae, non licere.

Fieri solet utique subtilior inquisitio, an duplex ea venia sit impetranda, si non prorsus novum opus regularis familias moliatur; sed ea quae sunt instituta velit in alios usus convertere. Verum neque obscura, neque anceps erit futura responsio, si varios, qui accidere possunt, casus distinguamus. Initio enim quis serio dubitet, an ea quae pietatis religionisque causa instituta sunt, liceat in usus a religione et pietate alienos convertere? Restat itaque ut de tribus hisce dumtaxat quaeratur, utrum nempe liceat dimovere de loco instituta alioque transferre: aut immutare in usum consentaneum, qualis esset si schola in ecclesiam, coenobium in collegium, in domum pupillis aegrotisque recipiendis, vel vicissim mutaretur; aut demum, priore usu retento, novam causam sive usum inducere. Iam vero quominus duo illa prima, privata ipsorum auctoritate, religiosi sodales efficiant, obstat decretum Bonifacii VIII, qui eos vetuit « ad habitandum domos vel loca quaecumque de novo recipere, « seu hactenus recepta mutare » [2]. Rursus qui fieri potest ex duobus illis alterutrum, nisi res recidat in fundationem novam « Monasteriorum, « Collegiorum, domorum, conventuum et aliorum Regularium locorum « huiusmodi? » Atqui id perfici prohibuit Urbanus VIII per Constitutionem *Romanus Pontifex,* nisi « servata in omnibus et per omnia sacrorum « canonum et Concilii Tridentini forma ». Sic unum superest de quo contendatur; num priore usu retento, nova causa vel usus adiici valeat. Tunc autem pressius rem urgere oportet et accurate dispicere, utrum ea inductio alterius usus ad interiorem administrationem, disciplinamque domesticam spectet, velut si tirocinium aut collegium studiorum causa iunioribus sodalibus in coenobio constituatur; an fines interioris administrationis sit excessura, puta si inibi schola fiat aut collegium quod pateat etiam alienis. Plane si dictos fines excesserit, res redit ad alterutram illarum, quae a Bonifacio VIII et Urbano VIII fieri pro lubito, ceu diximus, prohibentur. Sin autem intra limites domesticae disciplinae mutatio contineatur, suo certe iure Regulares utentur; nisi forte leges fundationis obsistant. Ex quibus singillatim perpensis manifesto colli-

[1] Sac. Congreg. de Prop. Fide in coetibus habitis diebus 22 Mart. 1669; 3 Nov. 1688, 1704, 1768; 23 Aug. 1858; 30 Maii 1864; 17 Iulii 1865.

[2] Cap. *Cum ex eo,* de excess. praelat., in 6.

gitur: Religiosis sodalibus non licere ea quae instituta sunt, in alios usus convertere absque expressa licentia Sedis Apostolicae et Ordinarii loci, nisi agatur de conversione, quae, salvis fundationis legibus, referatur dumtaxat ad internum regimen et disciplinam regularem.

Nunc ad illud progredimur controversiae caput, in quo de temporalibus missionum bonis disputatum est. Ex liberalitate fidelium ea parta bona sunt, qui cum sua sponte et voluntate dona largiantur, vel intuitu missionis id faciunt, vel eius qui missioni praeest. Iam si missionis intuitu donatio contigerit, ambigi solet, an viri religiosi quibus donum sit traditum, accepti et expensi rationem reddere Episcopo teneantur. Atque istud quidem fieri oportere, sacrum Consilium christiano nomini propagando super dubio proposito ob missiones Britannicas religiosis Ordinibus sive Institutis commissas die XIX Aprilis MDCCCLXIX, rescripsit in haec verba: « 1° Missionarii regulares bonorum temporalium, ad ipsos « *qua regulares* spectantium, rationem Episcopis reddere non tenentur. « 2° Eorum tamen bonorum, quae missioni, vel regularibus *intuitu mis-* « *sionis* tributa fuerunt, Episcopi ius habent ab iisdem missionariis regu- « laribus, aeque ac a Parochis cleri saecularis, rationem exigendi ». Quo vero tabulis accepti et expensi ratio constaret, sacer idem Coetus die x Maii anno MDCCCLXVIII, in mandatis dederat ut bona missionum diligenter describerentur, ea secernendo quae propria missionum essent ab iis quae ad sodalitia sodalesve singulosve pertinerent.

Nihil enimvero in his decernendis vel praecipiendis est actum, quod iuris communis doctrinis vulgatissimis apprime non congruat. Nam quaevis oblatio parocho aut alteri Ecclesiae Rectori data piae cuiusdam causae intuitu, ipsimet piae causae acquiritur. Ex quo fit, ut qui rem pecuniamve oblatam accepit administratoris loco sit, cuius est illam erogare iuxta mente et consilium largitoris [1]. Quoniam vero administrantis officio incumbit rationes actus sui conficere, eique reddere cuius res gesta fuit [2], ideo parochus vel Ecclesiae Rector facere non potest quin rationes reddat Ordinario loci, cuius est iurisdictio et causae piae tutela [3]. At missiones, de quibus apud Nos actum fuit, pleno iure ad Episcopum pertinent; huic ergo cuiusque oblationis earum intuitu collectae rationes oportet exhibere. Neque haec ex eo infirmantur, quod

[1] Fagnan. in cap. *Pastoralis, de his quae fiunt a Praelatis*, n. 29. — Card. de Luca *in Conc. Trid.*, discur. 18, n. 5. — Reiffenst., Lib. 3, *Decret.*, tit. 30. n. 193.

[2] L. 1 *§ officio* ff. *de tutelae et rat. distr.* — L. 2 *§ et sane* ff. *de negot. gest.* L. *Curator.*, L. *Tutor*, Cod. *de negot. gest.*

[3] Sac. Cong. Concilii *Nullius*, seu *Nonantulan. iurium parochialium*, 27 Iunii 1744 ad dub. XII.

Urbanus II in Concilio Claromontano, aliique post eum Romani Pontifices decreverunt [1] circa Ecclesias parochiales, quoad temporalia Monasteriis iunctas, teneri vicarios respondere Episcopis de *plebis cura*, de temporalibus vero non ita, cum monasterio suo sint obnoxii; siquidem seposita etiam ratione historica unde ea profecta est iuris dispositio [2], certum exploratumque est, in iis pontificiis decretis ac litteris appellatione temporalium, beneficii fructus et quae beneficiati personae adhaerent compendia significari.

Quocirca ea confirmantes quae a S. Congregatione de Propaganda Fide rescripta et mandata sunt, statuimus, religiosos sodales, redditis Episcopo rationibus, docere debere de pecunia, intuitu missionum sibi allata, et quantum de ea et quos in usus impenderint aeque ac missionarios Cleri saecularis, iuxta praedictas resolutiones eiusdem Congregationis die XIX Aprilis MDCCCLXIX, et Instructionem diei X Maii MDCCCLXVIII.

Tandem ne quis obrepat error aut dissensus in his quae modo iussimus exequendis, definiendum censemus, quae pecuniae, quaeque res viris religiosis oblatae intuitu missionum intelligantur. Namque receptum est hac in re, spectari primum oportere quid largitor voluerit; quod si non appareat, placuit, parocho vel rectori ecclesiae collatam donationem praesumi [3]. At multum ab hac regula recessum est propter consuetudinem, quam quidam ecclesiastici iuris periti fere communem evasisse docent, cuius vi « hodie pene solae oblationes quae in Ecclesia sub « missis ad altare fiunt et quae pro administratione sacramentorum, pro « benedicendis nuptiis aut mulieribus post partum, pro exequiis et sepul- « turis, aut aliis similibus functionibus specialiter offeruntur, ad paro- « chum spectat; consuetudine reliquas ferme omnes ecclesiis ipsis aut « sacellis aut aliis certis finibus applicante » [4]. Praeterea si in parochum rectoremve, a quibus spiritualia adiumenta fideles accipiunt [5], apud inconcinne praesumi potest collata liberalitas, ubi Ecclesia bonis praedita sit, per quae religionis decori et ministrorum tuitioni prospiciatur, longe aliud iudicium esse debet ubi eam bonorum copia Ecclesia non habeat,

[1] Lucius II *ad Priorem S. Pancratii in Anglia*, Alexander III *ad Monaster. S. Arnulphi*, Lucius III *ad Superior. Praemonstr. et ad Abbatissam S. Hilarii in dioecesi Fesulana.*

[2] Gonzal. *Comment.*, in cap. I, *de Cappel. Monach.*

[3] Argum. ex cap. *Pastoral.* 9 *de his quae fiunt a Praelat.* cap. *Transmissa. de Verb. sign.*, ac praesertim cap. I, *de Statu Monach.*

[4] Reiffenst. *L. 3 Decretal.*, tit. 30, n. 193, Van Espen *ius eccles. univ.*, part. 2, sect. 4, tit. 2, cap. 10, nn. 20 et 21.

[5] Argum. ex cap. *quia Sacerdotes* 13, caus. 10, quaest. 1.

ac liberalitate fidelis populi unice aut potissimum sustentetur. Tunc enim largitores putandi forent voluisse consulere cultus divini splendori et religionis dignitati, ea ratione et modo quem ecclesiastica auctoritas decerneret. Ideo apud christianos primaevos lege cautum fuerat ut pecunia omnis dono accepta, inter Ecclesiam, Episcopum, Clericos et egenos divideretur. Legis porro sese interponens auctoritas, si largitionum tempora et causas praestituat, illud efficit quoque, ne fideles semper pro arbitrio possint modum et finem designare in quam oblatam stipem erogari oporteat; nequit enim facere privatorum voluntas, ut quod a legitima potestate in bonum commune praecipitur certo destituatur effectu. Haec Nobis considerantibus visi sunt prudenter et opportune egisse Patres Concilii Provincialis Westmonasteriensis II, cum partim interpretantes piam et aequam donantium voluntatem, partim ea, quae Episcopis inest, utentes potestate imperandi pecuniae collationes decernendique quo tempore et qua de causa conferri oporteat, statuerunt in capite *de bonis ecclesiasticis*, quid censendum sit intuitu missionis collatum. Iubet igitur ratio, itemque Nos constituimus, hac in re religiosos ad leges Westmonasteriensis Synodi sese affatim accommodare oportere.

Sublatis controversiis cognitioni Nostrae propositis, confidimus, curam a Nobis in iis componendis adhibitam eo valituram, ut ad tranquillitatem et incrementum rei catholicae in Anglia non leviter conferat. Equidem pronunciationes Nostras ad iuris et aequitatis regulam studiose religioseque exegimus, nec dubitamus quin in iis exequendis par diligentia et religio eniteat illorum inter quos iudicium protulimus. Sic enim fiet, ut Episcoporum ductu et prudentia religiosi sodales de Anglicis missionibus apprime meriti, strenue et alacriter e laboribus suis fructus salutis ferre pergant laetissimos, atque utrique (ut voce utamur Gregorii Magni ad Angliae Episcopos) *communi... consilio, concordique actione quae sunt pro Christi zelo agenda disponant unanimiter, recte sentiant, et quae senserint, non sibimet discrepando perficiant* [1]. Concordiam hanc postulat paterna caritas Episcoporum in adiutores suos et mutua Cleri in Episcopos observantia; hanc concordiam flagitat finis communis qui situs est in salute animarum iunctis studiis ac viribus quaerenda; hanc eamdem exigit necessitas iis resistendi qui catholico nomini infensi sunt. Haec vires gignit et infirmos quoque pares efficit ad grandia quaeque gerenda; haec signum est quod sinceros Christi discipulos ab iis disterminat qui se tales esse mentiuntur. Ad hanc igitur singulos et universos enixe cohortamur in Domino, rogantes cum Paulo ut impleant gaudium

[1] Apud Bedam, *Histor. Angl.*, II, 29.

Nostrum, ut idem sapiant eamdem caritatem habentes, unanimes, idipsum sentientes [1].

Demum ut firmiter ea consistant quae constituimus, volumus atque decernimus, praesentes Litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod praedicti religiosi sodales et alii quicumque in praemissis interesse habentes cuiusvis status, gradus, ordinis et dignitatis existant, seu alias specifica mentione digni iis non consenserint, nec ad ea vocati et auditi, causaeque propter quas praesentes emanaverint sufficienter adductae, verificatae et iustificatae non fuerint, aut ex alia qualibet etiam quantumvis iuridica et privilegiata causa, colore et capite etiam in corpore iuris clauso, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio seu intentionis Nostrae, vel interesse habentium consensus, aliove quolibet, quantumvis magno et substantiali, individuamque expressionem requirente defectu impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas restitutionis in integrum aliudve quodcumque iuris remedium intentari vel impetrari; sed ipsas praesentes Litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, quibuscumque iuris seu facti defectibus, qui adversus illas ad effectum impediendi vel retardandi earum executionem quovis modo vel quavis de causa opponi possent minime refragantibus, suos plenarios et integros effectus obtinere, easque propterea, omnibus et singulis impedimentis penitus reiectis, ab illis ad quos spectat, et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter servari; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos iudicari ac definiri debere, ac irritum fore et inane si secus super his, a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Non obstantibus praemissis, et quatenus opus sit Nostra et Cancellariae Apostolicae Regula *de iure quaesito non tollendo,* aliisque Apostolicis ac in Universalibus, Provincialibus et Synodalibus Conciliis editis constitutionibus et ordinationibus, nec non quorumcumque Ordinum, Congregationum, Institutorum et Societatum, etiam Iesu, et quarumvis Ecclesiarum et aliis quibuslibet, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis statutis et consuetudinibus, ac praescriptionibus etiam immemoralibus, privilegiis quoque, indultis et Litteris Apostolicis quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, editis et factis ac licet pluries iteratis. Quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum derogatione specialis forma servanda foret,

[1] *Philip.*, II, 2.

tenores earumdem praesentibus pro plene ac sufficienter expressis habentes ad praemissorum effectum dumtaxat specialiter et expresse derogatum esse volumus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Quocumque autem modo earumdem praesentium Litterarum exempla in Anglia publicata fuerint, volumus ut statim post huiusmodi publicationem omnes et singulos quos concernunt vel concernent in posterum perinde afficiant, ac si unicuique illorum personaliter intimatae ac notificatae fuissent.

Nulli ergo hominum liceat paginam hanc Nostrarum decisionum, declarationum, decretorum, praeceptorum et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei et Beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius, se noverit incursurum.

Datum Romae apud S. Petrum anno Dominicae Incarnationis millesimo octingentesimo octuagesimo primo octavo Idus Maii, Pontificatus Nostri anno quarto.

C. Card. Sacconi, *Pro-Datarius.* - Th. Card. Mertel.

VISA

De Curia I. De Aquila e Vicecomitibus

Loco ✠ Plumbi.

Reg. in Secret. Brevium.

I. Cugnonius.

II.

LITTERAE APOSTOLICAE

DE PRIVILEGIIS AMERICAE LATINAE

LEO PP. XIII

AD FUTURAM REI MEMORIAM.

Trans Oceanum Atlanticum ad alteram orbis partem divinae providentiae benigna dispositione per Christophorum Columbum aperto itinere, Ecclesia Dei multa ibi mortalium millia reperit, quos, ut suum munus atque opus erat, a latebris et fero cultu ad humanitatem et mansuetudinem traduceret, ab errore et superstitione ad communionem bonorum omnium, quae per Iesum Christum parta sunt, ab interitu ad vitam revocaret. Quod quidem salutare munus, ipso vivente adhuc repertore Columbo, ab Alexandro VI Pontifice Maximo decessore Nostro inchoatum, perpetuo caritatis tenore ita Ecclesia insistere perrexit, pergit, ut temporibus Nostris ad extremam usque Patagoniam sacras suas expeditiones auspicato protulerit. Campus enim spatio interminatus cessatione ipsa atque otio ferax, si diligenter subigatur et colatur, fructus edit laetos atque uberes, cultorumque laboribus atque industriae optime respondet.

Quamobrem Romani Pontifices decessores Nostri nullo non tempore destiterunt ad Americae culturam novos operarios summittere, quos ut acrius elaborarent praestantioresque ab opere suo fructus demeterent, singularibus facultatibus et privilegiis auxerunt, atque extraordinaria auctoritate et potestate corroborarunt. Quibus freti Missionarii, lumine religionis catholicae per Americae regiones longe lateque diffuso, brevi interiecto annorum spatio, in iis praesertim locis ubi novi incolae ab Europa commigrantes, nominatim Hispani, domicilium sibi sedemque stabilem collocaverant, templa excitarunt, monasteria condiderunt, paroecias, scholas aperuerunt, dioeceses ex potestate summorum Pontificum constituerunt. Ex quo factum est ut Americae magna pars ab avita religione novorum incolarum et ab origine eorum linguae haberi et dici possit America Latina.

At illud proprium est humanarum institutionum et legum, ut nihil sit in eis tam sanctum et salutare quod vel consuetudo non demutet, vel tempora non invertant, vel mores non corrumpant. Sic in Ecclesia

Dei, in qua cum absoluta immutabilitate doctrinae varietas disciplinae coniungitur, non raro evenit, ut quae olim apta erant atque idonea, ea labens aetas faciat vel inepta, vel inutilia, vel etiam contraria.

Quare antiquis privilegiis temporis decursu vel ex parte abrogatis, vel alias ut plurimum insufficientibus, singulari maximorum Pontificum largitione, aliae adiectae sunt facultates sub determinatis formulis, vel singulis Americae Latinae Episcopis deinceps delegari solitae, vel pro extraordinariis quibusdam casibus et determinatis regionibus concessae, quarum series si antiqua privilegia numero et extensione superat, difficultates tamen quae sunt circa naturam, vigorem et numerum eorumdem e medio non tollit. Ad haec amovenda incommoda decessor Noster sanctae memoriae Pius IX, datis ad id similibus litteris die I Octobris anni MDCCCLXVII, plura ex antiquis privilegiis pro Republica Aequatoris ad triginta annorum spatium confirmavit, seu quatenus opus fuerat denuo concessit.

Quum vero ex monumentis ecclesiasticis Americam Latinam respicientibus, quae magna peritorum diligentia collecta atque investigata sunt, probe constet multa ex privilegiis Indiae Occidentali concessis partim haud vigere, partim in dubium esse revocanda; Nos qui Americanas gentes egregie de Ecclesia Romana meritas singulari amore prosequimur, ad tollendas in re tanti momenti perplexitates et angustias animi, quae Episcopos illarum dioecesium aliosque, quorum interest, non raro exagitant, totum dictorum privilegiorum negotium deferri iussimus speciali Congregationi Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium; qui, post maturam deliberationem, novorum privilegiorum catalogum, exclusis catalogis, summariis et recensionibus in conciliis provincialibus vel aliter editis, conficiendum censuerunt, confectumque Apostolica auctoritate probandum.

Nos igitur, re mature perpensa, pro ea, quam gerimus de omnibus Ecclesiis sollicitudine, eorumdem Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, ne clerus et populus illarum regionum anteactorum privilegiorum memoria et usu penitus privati maneant, sententiam tenuimus, et quae infra recensentur privilegia pro omnibus Americae Latinae singulisque dioecesibus et ditionibus de Apostolicae potestatis plenitudine ad proximum triginta annorum spatium hisce ipsis litteris concedimus. Quare, quod bonum, felix, faustumque sit, et universae Americae Latinae Ecclesiae benevertat, mandamus, edicimus:

I. Ut electi Episcopi in Americae Latinae ditionibus commorantes, postquam promotionis litteras Apostolicas acceperint, nisi aliter in prae-

fatis litteris praescriptum sit, a quocumque maluerint catholico Antistite, gratiam et communionem Apostolicae Sedis habente, accitis et assistentibus, si alii Episcopi assistentes absque gravi incommodo reperiri nequeant, duobus vel tribus presbyteris in ecclesiastica dignitate constitutis, vel Cathedralis Ecclesiae Canonicis, consecrationis munus accipere valeant.

II. Ut Concilii Provincialis celebratio ad duodecim annos differri possit, reservato Metropolitae iure illud frequentius, prout necessitas postulaverit, celebrandi, nisi aliter per Sedem Apostolicam postea ordinatum fuerit.

III. Ut Episcopi Sacrum Chrisma, quod ex indico etiam, vero tamen balsami liquore fieri potest, et Olea Sacra conficere possint, iis sacerdotibus adstantibus qui adstare potuerint, et, urgente necessitate, extra diem Coenae Domini.

IV. Ut adhiberi possint Sacra Olea etiam antiqua, non tamen ultra quatuor annos, dummodo corrupta ne sint, et peracta omni diligentia, nova vel recentiora Sacra Olea haberi nequeant.

V. Ut pro omnibus et solis regionibus seu locis, in quibus, magnae distantiae causa vel ob aliud grave impedimentum, perdifficile sit Parochis vel Missionariis ad Baptismum conferendum aquam Sabbato Sancto et Pentecoste benedictam ex fontibus baptismalibus, ubi asservatur, desumere et secum circumferre, Ordinarii, nomine Sanctae huius Sedis, concedere possint Parochis et Missionariis supra dictis facultatem benedicendi aquam baptismalem ea breviori formula, qua Missionarios in Peruvia apud Indos summus Pontifex Paulus III uti concessit, quaeque in appendice ad Rituale Romanum legitur.

VI. Ut si propter defectum temporis, improbamque defatigationem, aliisque gravibus de causis perdifficile sit omnes adhibere caeremonias pro Baptismo adultorum praescriptas, parochi et Missionarii, de praevio Ordinarii consensu, uti possint solis ritibus, qui in Constitutione Pauli III *Altitudo,* diei I Iunii MDXXXVII designantur. Insuper ut in iisdem rerum adiunctis Ordinarii nomine Sanctae Sedis concedere valeant Parochis et Missionariis usum ordinis Baptismi parvulorum, onerata in usu huiusmodi facultatis eorumdem Ordinariorum conscientia super existentia gravis necessitatis.

VII. Ut in omnibus et singulis ditionibus Americae Latinae, nulla excepta, omnes sacerdotes tam saeculares quam regulares, quamdiu in praefatis ditionibus moram duxerint, et non alias, singulis annis die secunda Novembris seu die sequenti, iuxta rubricas Missalis Romani, qua nempe commemoratio omnium fidelium defunctorum ab Ecclesia univer-

sali recolitur, tres Missas singuli celebrare possint et valeant, ita tamen ut unam tantum eleemosynam accipiant, videlicet pro prima Missa dumtaxat, et in ea quantitate tantum, quae a Synodalibus Constitutionibus seu a loci consuetudine regulariter praefinita fuerit; fructum autem medium secundae et tertiae Missae non peculiari quidem defuncto, sed in suffragium omnium fidelium defunctorum omnino applicent, ad normam Constitutionis Benedictis XIV Pontificis Maximi *Quod expensis*, diei XXVI Augusti MDCCXLVIII.

VIII. Ut omnes fideles annuae Confessionis et Communionis praecepto satisfacere possint a dominica Septuagesimae usque ad octavam diem sollemnitatis Corporis Christi inclusive.

IX. Ut omnes fideles lucrari possint indulgentias et iubilaea, quae requirunt Confessionem, Communionem et ieiunium, dummodo, servato ieiunio, si loco inhabitent ubi impossibile prorsus vel difficile admodum sit Confessarii copiam habere, corde saltem contriti sint cum proposito firmo confitendi admissa quam primum poterunt, vel ad minus intra unum mensem.

X. Ut Indi et Nigritae intra tertium et quartum tam consanguinitatis quam affinitatis gradum matrimonia contrahere possint.

XI. Ut Indi et Nigritae quocumque anni tempore nuptiarum benedictionem accipere possint, dummodo iis temporibus, quibus ab Ecclesia prohibentur nuptiae, pompae apparatum non adhibeant.

XII. Ne Indi et Nigritae ieiunare teneantur praeterquam in feriis sextis Quadragesimae, in Sabbato Sancto, et in pervigilio Natalis Domini Nostri Iesu Christi.

XIII. Ut praeterea Indi et Nigritae absque ullo onere seu solutione eleemosynae, uti possint indulto, quod Quadragesimale dicitur, et quo fideles respectivae dioecesis seu regionis ab Apostolica Sede donantur; ideoque carnibus, ovis et lacticiniis vesci possint omnibus diebus ab Ecclesia vetitis, exceptis quoad carnes diebus in superiori paragrapho XII notatis.

XIV. Ut quandocumque in causis tam criminalibus, quam aliis quibuscumque forum ecclesiasticum concernentibus, a sententiis pro tempore latis appellari contigerit, si prima sententia ab Episcopo lata fuerit. ad Metropolitanum; si vero prima sententia lata sit ab ipso Metropolitano, ad Ordinarium viciniorem absque alio Sedis Apostolicae rescripto appelletur: et si secunda sententia primae conformis fuerit, vim rei iudicatae obtineat, et executioni per eum, qui eam tulerit, demandetur, quacumque appellatione non obstante; si vero illae duae sive ab Ordinario et Metropolitano, sive a Metropolitano et Ordinario viciniore latae, con-

formes non fuerint, tunc ad alterum Metropolitanum vel Episcopum ei a quo primo fuit lata sententia, viciniorem eiusdem provinciae appelletur, et duas ex ipsis tribus sententias conformes, quas vim rei iudicatae habere volumus, is, qui postremo loco iudicaverit, exequatur, quacumque appellatione non obstante. Cum autem recursus ad Apostolicam Sedem, etiam omisso medio, sive ante sive post sententias iudicum inferiorum, semper integer manere debeat, ad normam iuris, in usu huius privilegii omnino servandae erunt sequentes conditiones: 1° Ut in singulis causis salva maneat cuique litiganti facultas ad hanc Apostolicam Sedem etiam post primam sententiam recurrendi; 2° Ut in singulis actibus expressa fuit Apostolicae delegationis mentio; 3° Ut causae maiores sint eidem Apostolicae Sedi reservatae ad normam Sacri Concilii Tridentini; 4° Et quoad causas matrimoniales ea custodiantur, quae in Constitutione Benedicti XIV, cuius initium *Dei miseratione,* praestituta sunt.

Abrogatis deletisque Auctoritate Nostra Apostolica omnibus et singulis Indiarum Occidentalium privilegiis quocumque nomine vel forma ab hac Sancta Sede prius concessis. - Contrariis quibuscumque etiam speciali et individua mentione dignis non obstantibus.

Datum Romae apud S. Petrum sub anulo Piscatoris die solemni Paschae XVIII Aprilis MDCCCXCVII, Pontificatus Nostri anno vicesimo.

A. CARD. MACCHI.

SACRA ROMANA ROTA.

PAG.

Gaudisien. - Unionis et administrationis. - *10 ianuarii 1910* 237

SECRETARIA STATUS.

Dichiarazione sulle modalità dei concorsi nella provvista degli uffici della Curia Romana. - *11 martii 1910* 248

EPISTOLAE.

I. Ad R. P. Benedictum Iosephum Rodriguez, S. I., commentarii cui titulus « *Mensageiro do Coração de Jesus* » Moderatorem, ob filiale devotionis obsequium occasione trigesimi anniversarii ab initio supradictae ephemeridis, Beatissimo Patri exhibitum. - *7 martii 1910* 249

II. Ad Nobilem Dominam Mariam Piedad de Arana, Marchionissam de Unzà del Valle, de instituta Societate « *Unión de damas españolas del Sdo. Corazón de Jesus* », gratulandi causa. - *18 martii 1910* 250

DIARIUM ROMANAE CURIAE

I. S. Congregazione dei Riti. *Congregazione ordinaria* 251

II. Segreteria di Stato. *Nomine e onorificenze.* . . . . . »

III. Maggiordomato di Sua Santità. *Nomine* 253

IV. Necrologio . . . . . »

APPENDIX.

Constitutio « *Romanos Pontifices* ». - *13 maii 1881* 254

Litterae Apostolicae « *Trans Oceanum* ». - *18 aprilis 1897* 272